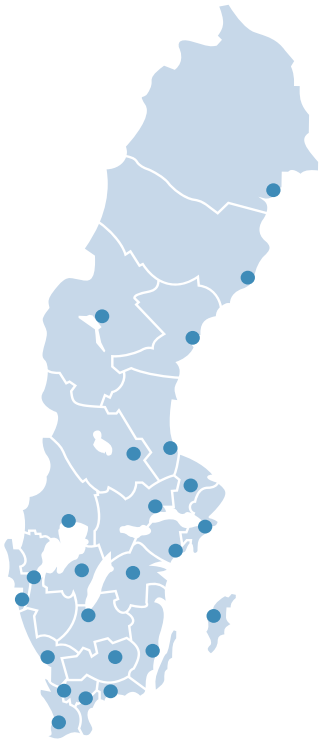

2009

Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB
Årsredovisning

Innehåll

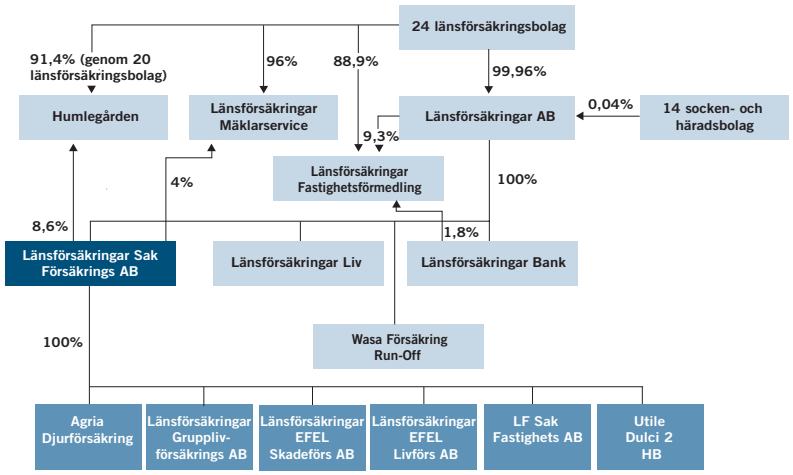
2 2009 i korthet
3 Förvaltningsberättelse
7 Förslag till vinstdisposition
8 Femårsöversikt
9 Finansiella rapporter
10 Resultaträkning
12 Balansräkning
13 Rapport över förändring av eget kapital
13 Kassaflödesanalys
14 Noter till de finansiella rapporterna
36 Revisionsberättelse
37 Styrelse och revisorer

2009 i korthet

- Årets resultat före bokslutsdispositioner och skatt blev 511 (–2 807) Mkr. Det försäkringstekniska resultatet uppgick till 375 (309) Mkr.
- Totalavkastning på placeringstillgångar uppgick till 6,4 (–13,3) procent. Genomsnittlig totalavkastning på placeringstillgångar för de senaste fem åren är 3,9 procent.
- Fortsatt satsning inom marknaden för hälsaprodukter. Länsförsäkringsgruppen är marknadsledande inom sjukvårdsförsäkringar i Sverige med en marknadsandel på 38 procent.
- Dotterbolaget Länsförsäkringar International har sålts till Gjensidige Forsikring BA.

Rating
Rating påverkar både Länsförsäkringar Saks möjlighet att teckna mottagen återförsäkring såväl som Länsförsäkringar AB-koncernens kostnader för finansiering på den internationella kapitalmarknaden. Ju högre rating desto större möjlighet att teckna mottagen återförsäkring samt lägre finansieringskostnader. Till varje rating är en prognos knuten. Prognosen anger om den aktuella ratingen är positiv, stabil eller negativ. Länsförsäkringar Sak har per oktober 2009 A/Stable av Standard & Poor's och A2/Stable av Moody's.

Förvaltningsberättelse

Styrelsen och verkställande direktören för Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ), 502010-9681, får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2009. Bolaget har sitt säte i Stockholm.

Koncernredovisning har inte upprättats med hänvisning till ÅRL 7 kap 2§ eftersom bolaget och dess dotterbolag omfattas av koncernredovisningen för Länsförsäkringar AB (publ), 556549-7020. Sifferuppgifter inom parentes avser föregående år.

Ägarförhållande

Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ), nedan kallat Länsförsäkringar Sak, ägs till 100 procent av Länsförsäkringar AB (publ), som ägs av 24 länsförsäkringsbolag tillsammans med 14 socken- och häradsbolag.

Organisation

Länsförsäkringar Sak är moderbolag till Försäkringsaktiebolaget Agria, Länsförsäkringar Grupplivförsäkringsaktiebolag, Länsförsäkringar Sak Fastighets AB, handelsbolaget Utile Dulci 2, Länsförsäkringar EFEL Skadeförsäkring AB och Länsförsäkringar EFEL Livförsäkring AB. Under året har dotterbolaget Länsförsäkringar International AB likviderats och dotterbolaget Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag sålts.

Verksamhetsinriktning

Länsförsäkringar Sak bedriver verksamhet inom sakförsäkring. Merparten av sakförsäkring i länsförsäkringsgruppen tecknas i de lokala länsförsäkringsbolagen med lokal koncession. På framförallt utvecklingsområden inom sakförsäkringsaffären bedrivs dock verksamheten inom Länsförsäkringar Sak.

Affär tecknades under 2009 inom områdena sjuk, sjukvård, olycksfall, producentansvar, egendoms-, transport och ansvarsförsäkring. Dessutom erbjuds försäkringsskydd för rikstäckande kunder inom företagsmotor (trafik- och motorfordonsförsäkring). Bolaget hanterar även länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring samt tecknar mottagen internationell återförsäkring.

Avsättning för inträffade skador för trafikförsäkring tecknad fram till och med 2003 avvecklas av Länsförsäkringar Sak. Från 2004 tecknas denna affär i de lokala länsförsäkringsbolagen.

Länsförsäkringar Saks dotterbolag Försäkringsaktiebolaget Agria är ett specialistföretag för djur- och grödaförsäkring. Inom dotterbolaget Länsförsäkringar Grupplivförsäkringsaktiebolag tecknas försäkringsskydd inom gruppliv och tjänstegruppliv.

Marknad

Sakförsäkringsmarknaden har präglats av hård prispress de senaste åren, vilket fortsatte under 2009. Framförallt på företagsmarknaden har konkurrensen hårdnat. Fler bolag än vanligt har gått i konkurs och lågkonjunkturen har påverkat företagens omsättningar, med lägre premier som följd.

Marknaden för sjukvårdsförsäkringar fortsätter att växa, med en ökning på nästan 17 procent årligen. Länsförsäkringar är marknadsledande, med en marknadsandel på 38 (37) procent. Marknaden är under tillväxt och allt fler svenskar tycker att ersättningarna från samhället är otillräckliga. Ett missnöje med ersättningsnivåerna och en oro för det finansiella läget gör att fler vill teckna sjukvårds- och inkomstförsäkringar. Även en oro för att den offentliga vården inte ska kunna leverera den vård som behövs gör att fler, speciellt småföretagare, tecknar privatvårdsförsäkringar. Det rådande konjunkturläget har dock gjort att tillväxten har mattats av.

Fortfarande råder en tydlig konkurrens på marknaden från de stora traditionella konkurrenterna, banker som startar sakförsäkringsverksamhet, helt nya aktörer och utländska bolag.

Förutom att allt fler aktörer etablerat sig på sakförsäkringsmarknaden utvecklas försäljningskanalerna och både internet och mäklarkanalen fortsätter att växa i betydelse.

Länsförsäkringsgruppens totala marknadsandel inom sakförsäkring, mätt som inbetald premie, har fortsatt att vara stabil under 2009. Marknadsandelen är oförändrad, 30,5 (30,5) procent.

Väsentliga händelser under året

Försäljning av dotterbolag

Dotterbolaget Länsförsäkringar International Försäkringsaktiebolag har sålts per den 17 november 2009 till Gjensidige Forsikring BA.

Ökad konkurrenskraft – ny organisation

Den 1 januari 2009 genomfördes en omorganisation inom Länsförsäkringar AB-koncernen. Detta gjordes för att ytterligare stärka konkurrenskraften. Service- och utvecklingsresurser delas från och med januari 2009 med andra dotterbolag och verksamheter inom Länsförsäkringar AB. I och med omorganisationen kan Länsförsäkringar Sak fokusera på affärsverksamheten.

Förslag till nya solvensregler inom EU

Inom EU pågår ett arbete, Solvens II, med en moderniserad lagstiftning för försäkringsverksamhet. Under år 2009 antogs ett direktiv. Syftet är att stärka sambandet mellan solvenskraven och riskerna för försäkringsföretaget, ge ökad säkerhet åt försäkringstagarna samt bidra till en stabil och effektiv försäkringsmarknad inom EU. Solvens II betonar vikten av en mer riskbaserad ansats för regleringen av försäkringsbolag. Reglerna planeras börja gälla 31 oktober 2012.

Solvenskravens slutliga utformning är ännu inte kända. Under år 2009 presenterade den EU-kommitté av tillsynsmyndigheter, CEIOPS, som biträder EU-kommissionen i Solvens II-förberedelserna, förslag till väsentligt högre krav än vad som tidigare diskuterats. Detta har skapat en osäkerhet i försäkringsbranschen om den nya regleringen och vilka effekter som den kan komma att ge. Företrädare för branschen har anfört att förslaget ställer alltför höga krav, vilket riskerar att drabba försäkringstagarna i form av högre premier och sämre tillgång till försäkringsskydd.

Händelser efter balansdagen

Inga väsentliga händelser efter balansdagen.

Förväntningar avseende den framtida utvecklingen

Den 1 januari 2009 förändrades Länsförsäkringar Saks verksamhet i och med tidigare beskriven omorganisation. Verksamheten har renodlats till sak- och återförsäkringsverksamhet. Service och utvecklingsverksamhet ingår från och med den 1 januari i moderbolaget Länsförsäkringar ABs serviceverksamhet.

Marknaden för sjukvårdsförsäkring är växande och en hård konkurrens råder. Länsförsäkringar Sak har en kraftig tillväxt bland kärnmålgrupperna, små och medelstora företag, med paketeringslösningen Sjukvård i Friplan. Inför 2010 breddas erbjudandet för dessa kärnmålgrupper genom en paketering med sjukvård i företagsförsäkringen. En tydlig trend är att skadekostnaderna ökar kraftigt. Framförallt för skador gällande rörelseapparaten och en kraftig skadefrekvensökning på enklare åkommor som förkylningar och liknande. Om utvecklingen fortsätter kommer kostnaderna för att erbjuda företagens medarbetare en bra sjukvårdsförsäkring att bli höga, vilket ger lägre marknadstillväxt. Istället för kraftiga premiehöjningar har Länsförsäkringar Sak valt att införa en självrisk vid det första läkarbesöket. Sjukvårdsförsäkringen har även moderniserats med bland annat förstärkt vårdgaranti och slopat remisstvång. I och med detta höjs kvaliteten i försäkringen ytterligare.

I början på november kom Svenskt Kvalitetsindex med sin årliga kundnöjdhetsmätning. Länsförsäkringsgruppen har återigen marknadens högsta kundnöjdhet inom sjukvårdsförsäkring. En av anledningarna till att kunderna är så nöjda är att länsförsäkringsgruppen erbjuder marknadens största och bredaste nätverk av vårdgivare, vilket har visat sig vara en stark konkurrensfördel.

Länsförsäkringar samarbetar sedan 2007 med Håll Sverige Rent och Stena Recycling för att öka återvinningen och minska miljöbelastningen från Sveriges lantbruk. Genom återvinningsförsäkringen i lantbruksförsäkringen samlas skrot och miljöfarligt avfall in för återvinnng eller destruering. Under 2009 har nästan 9 000 ton lantbruksskrot och 1,3 ton miljöfarligt avfall samlats in från Sveriges lantbruk. Försäkringen har väckt stor uppmärksamhet nationellt och internationellt och uppskattas av kunderna. Försäkringen minskar riskerna för skador och belastning på miljön samtidigt som kunden löser hanteringen av sitt avfall på ett säkert och miljöriktigt sätt.

Länsförsäkringar Sak har under året gjort en satsning på försäkringslösningar inom området ”förnyelsebar energi”. Bland annat har en helt ny försäkringsprodukt för vindkraftanläggningar tagits fram på den svenska marknaden. Till detta har också en återvinningsförsäkring för vindkraftverk tagits fram som säkerställer att vindkraftverken demonteras när de tjänat ut och marken återställs, något som visat sig viktigt för projektörerna när tillstånd för att uppföra vindkraftverk ska beviljas. Försäkringen efterfrågas av de som önskar en uthållig aktör för att möjliggöra de investeringar som krävs för att uppnå samhällets målsättningar med att styra över till förnyelsebara energikällor.

En av länsförsäkringsgruppens och försäkringsbranschens stora frågor är de förändringar som föreslagits i trafikförsäkringen. Den 11 januari 2010 fick Regeringen slutbetänkandet avseende utredningen ”En utvidgad trafikförsäkring”. Slutsatsen är att ”En utvidgad trafikförsäkring” inte kommer att genomföras i dagsläget. Länsförsäkringsgruppen fortsätter att bevaka denna fråga, eftersom en reform skulle skapa nya drivkrafter avseende både skadereglering och rehabilitering.

Risker och riskhantering

Länsförsäkringar Saks största riskexponeringar bedöms vara placeringstillgångar och åtaganden inom trafikförsäkring. Från och med 2008 är skadelivräntereserven räntekänslig. Se vidare not 2 sid 18.

Medarbetare

I Länsförsäkringar AB-koncernen finns en uttalad strävan efter en företagskultur som stimulerar till utveckling. Inriktningen är en prestationsstyrd organisation där värdeorden Tillit, Engagemang och Öppenhet präglar verksamheten. Som stöd för detta har en modell för prestationsstyrning införts som syftar till att driva och utveckla medarbetarens prestationer. Prestationen har sin utgångspunkt i mätbara och individuella mål som identifieras utifrån den årliga affärsplanen. Ett målkontrakt upprättas för medarbetaren där överenskommelser dokumenteras.

Medarbetarens uppfattning om sina egna villkor för prestation mäts genom den årliga medarbetarundersökningen. Denna styr mot medarbetarens prestationsupplevelse och resulterar i ett prestationsindex. Prestationsindexet 2009 var 4,1 av max 5.

En grundförutsättning för målersättning till medarbetarna är att Länsförsäkringar AB-koncernen visar positivt resultat, före bokslutsdispositioner och skatt. Målersättningen baseras till 50 procent på att de gemensamma målen i affärsplanen överträffas och till 50 procent på att de individuella målen uppnås.

Den totala sjukfrånvaron inom Länsförsäkringar Sak var 3,8 (2,9) procent.

För att minska sjukfrånvaron arbetar Länsförsäkringar Sak proaktivt med en hälsoprocess genom en rehabiliteringsförsäkring. Vidare har alla medarbetare en sjukvårdsförsäkring som löneförmån. Försäkringen innehåller sjukvårdsrådgivning där medarbetaren kan få personlig och professionell rådgivning under årets alla dagar. Målet är att medarbetaren snabbt ska få vård vid sjukdom, bli frisk och återgå till arbetet.

I syfte att stärka konkurrenskraften och sänka kostnaderna gjordes ett omfattande förändringsarbete under hösten 2008 i Länsförsäkringar AB samt dess dotterbolag. Företagets behov av rätt kompetens var helt avgörande i all tillsättning till den nya organisationen som trädde i kraft 1 januari 2009. Som vid tidigare personalminskningar var Länsförsäkringar AB samt dess dotterbolags utgångspunkt att ta ansvar för och hjälpa medarbetarna till en ny lösning. Denna har bestått av ett utvecklingsprogram, ekonomiskt stöd i form av ett frivillighetserbjudande och ett pensionserbjudande.

Miljö

Länsförsäkringar Sak arbetar aktivt med att minska miljöpåverkan både i kontors- och affärsverksamheten. Den direkta miljöpåverkan kommer framförallt från tjänsteresor och förbrukning av el, värme och papper.

Återvinningsförsäkringen och försäkring för vindkraftverk är andra vägar att främja en minskad miljöpåverkan.

Länsförsäkringar Sak ingår i moderbolagets miljöledningssystem, som är certifierat enligt ISO 14001. Det innebär en garanti för ett systematiskt miljöarbete.

Kapitalförvaltning

Länsförsäkringar Sak ska skapa en stabil avkastning på placeringstillgångarna i bolaget för att uppnå en god lönsamhet samt för att säkerställa att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till riskerna.

Detta för att med hög säkerhet garantera utfästelser som gjorts mot kunder. Det uppnås genom en effektiv och konkurrenskraftig förvaltningsmodell med hänsyn tagen till risknivån.

Utveckling

Länsförsäkringar Sak arbetar enligt en förvaltningsmodell med ökat fokus på totalavkastning. Strategin innebär att minska aktiva förvaltningsmandat på marknader som är breda, genomlysta och effektiva för att istället införa passiva, enkla och mer kostnadseffektiva lösningar för att ta marknadsexponering. Detta kompletteras genom att ta aktiv risk där det bedöms att förvaltare har goda möjligheter att skapa överavkastning, både avseende mindre effektiva noterade och icke noterade marknader.

Risknivån

Länsförsäkringar Sak exponerar sig för flera olika typer av risk. I skadeförsäkringsverksamheten kan försäkringsrisken delas in i tre riskområden; premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Bolagets resultat styrs delvis av hur bra avkastningen varit i kapitalförvaltningen, vilket medför att det är viktigt att följa och hantera marknadsriskerna.

För ytterligare kommentarer kring riskhantering, se not 2, Risk och riskhantering.

Förvaltningsmodell

Länsförsäkringar Saks portföljkonstruktion avseende marknadsexponering fokuserar på att välja vilken tillgångsfördelning som eftersträvas i portföljerna. Vidare har stor vikt lagts vid hur önskvärd marknadsexponering nås. Kapitalförvaltningen har stor kompetens att använda andra effektiva lösningar för att erhålla passiv marknadsexponering än via traditionella förvaltningsmandat. Det kan till exempel ske via olika derivatinstrument, vilket skapar mervärde både genom lägre förvaltningskostnader och genom förenklad administrativ hantering av affärerna. Ett aktivt arbete görs för att skydda portföljerna gentemot olika typer av risker. Sammantaget ger det en portföljkonstruktion som skapar handlingsutrymme att ta de marknadsexponeringar som bedöms som lämpliga. Det innebär att Länsförsäkringar Sak har en portföljhantering som skapar ett snabbare agerande på förändrade marknadsförutsättningar till en lägre förvaltningskostnad.

Organisation och styrning

Länsförsäkringar Saks styrelse fastställer policies och instruktioner avseende förvaltningen av placeringstillgångar. Det innebär bland annat att styrelsen kontinuerligt ska hålla sig informerad om verksamhetens utveckling och vid icke tillfredsställande utveckling besluta om korrigeringsåtgärder.

Den koncerngemensamma enheten Kapitalförvaltning inom Länsförsäkringar AB har i uppdrag att sköta kapitalförvaltningen för Länsförsäkringar Sak. I uppdraget ingår att ansvara för att utarbeta förslag till strategisk allokering, föreslå förvaltningsupplägg samt efter beslut i styrelsen ansvara för implementering och uppföljning av fattade beslut.

Kapitalförvaltningen definierar uppdragen till aktiva förvaltare med tydliga risknivåer och avkastningskrav. Förvaltarnas uppgift är att skapa bästa möjliga avkastning givet de ramar och riktlinjer de har erhållit. Det kan innebära att förvaltarna väljer att ha en sammansättning av värdepapper som avviker från de jämförelseindex som gäller för portföljen.

De externa förvaltningsuppdragen utvärderas av Kapitalförvaltningen som regelbundet analyserar förvaltarna och förvaltningsresultaten. Länsförsäkringar Sak arbetar med ett flertal externa förvaltare.

Resultat och ekonomisk ställning

Resultatet före bokslutsdispositioner och skatt uppgick under 2009 till 511 (–2 807) Mkr. Försäkringsrörelsens resultat uppgick till 375 (309) Mkr och återstående kapitalavkastning till 135 (–3 116) Mkr (se vidare Finansrörelsens resultat).

Försäkringsrörelsens resultat

Premieintäkten efter avgiven återförsäkring har ökat med 4,5 procent jämfört med föregående år och uppgick till 1 539 (1 473) Mkr. Ökningen förklaras främst av högre volymer för produkter inom sjukvårdsförsäkring samt olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna.

Under 2009 har affär tecknats inom områdena sjukvård, olycksfall, transport, producentansvar och viss egendomsförsäkring, rikstäckande kunder inom företagsmotor (trafik- och motorfordonsförsäkring), mottagen återförsäkring samt återvinningsförsäkring.

Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring uppgick till 1 236 (1 156) Mkr, vilket ger en skadeprocent på 80 (78).

Skadeprocenten har liksom föregående år påverkats positivt av avvecklingsresultatet på tidigare årgångar. Skadeutfallet har genomgående varit gynnsamt under året, med undantag för vagnskador inom motorfordonsförsäkring. Merparten av trafikaffär tecknas sedan 2004 av de lokala länsförsäkringsbolagen. Avsättning för inträffade skador för trafikaffär tecknad fram till och med 2003 avvecklas inom Länsförsäkringar Sak.

Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring (brutto), minskade med 124 Mkr och försäkringstekniska avsättningar för egen räkning minskade med 306 Mkr. Förändring i avsättning brutto förklaras dels av en minskning avseende avveckling trafikförsäkring och dels av en uppbyggnad av reserver i länsförsäkringsgruppens gemensamma återförsäkringslösning. Minskningen i avsättning för egen räkning beror på avveckling av avsättning för inträffade skador i trafikförsäkring (avvecklingsaffär).

Reservavvecklingsresultatet, som kan sägas vara ett kort periodiskt mått på kvaliteten på avsättningen för inträffade skador, uppgick till 485 (205) Mkr brutto eller knappt 3 procent av avsättningen vid årets ingång för inträffade skador. Avvecklingsresultatet är främst hänförligt till mottagen återförsäkring, företags- och fastighetsförsäkring, transportförsäkring samt sjuk- och olycksfallsförsäkring.

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen uppgick till 388 (464) Mkr. För trafikförsäkringen, som även fortsatt är den verksamhetsgren med störst försäkringstekniska avsättningar och därmed störst kapitalavkastning, har räntesatsen 3,5 (3,5) procent använts.

Försäkringsrörelsen visar en god lönsamhet, men totalkostnadsprocenten har historiskt haft och har fortfarande en hög nivå, då inslaget i verksamheten av affär med lång ansvarstid är stort. Detta innebär att den kapitalavkastning som överförs till försäkringsrörelsen är relativt hög jämfört med premieintäkt efter avgiven återförsäkring.

Driftskostnaderna har minskat jämfört med föregående år och uppgick till 321 (478) Mkr. Driftskostnadsprocenten uppgick till 21 (32). Förbättringen av driftskostnader förklaras främst av att resultatet 2008 belastades med kostnader för omstrukturering inom Länsförsäkringar AB-koncernen och etableringskostnader för satsningen i Baltikum.

Trafikförsäkring är även fortsatt en stor verksamhetsgren och redovisar en vinst på 205 (239) Mkr. Resultatet uppkommer dels i den avvecklingsaffär som beskrivs ovan, dels i affär för rikstäckande motorfordonsförsäkring, vilken även delvis fortsättningsvis tecknas inom Länsförsäkringar Sak.

Mottagen återförsäkring består av aktiv återförsäkringsaffär samt affär under avveckling och har under året genererat ett positivt resultat. Resultatet av den internationellt mottagna affären är fortfarande bra och marknadsläget är stabilt.

Länsförsäkringsgruppen har under året haft mycket få storskador. Den positiva skadebilden har stärkt upphandlingen av återförsäkring inför 2010 och priserna för extern återförsäkring har minskat något.

Samtliga försäkringsgrenar förutom motorfordon och direktförsäkring utländska risker visar positivt resultat. Försäkringsgrenen motorfordon har belastats med kostnader för nivåtillägg och direktförsäkring utländska risker avser kostnader för avveckling av verksamheten i Baltikum.

Finansrörelsens resultat

Placeringstillgångarnas (exklusive aktier och andelar i koncernföretag) marknadsvärde uppgick till 13 814 (13 384) Mkr vid årsskiftet och fördelningen mellan olika tillgångsslag framgår av tabellen på nästa sida. Totalavkastningsprocenten för 2009 var 6,4 (–13,3), medan femårsgenomsnittet uppgår till 3,9 (3,5) procent. Räntebärande tillgångar har en avkastning om totalt 6,6 (3,2) procent, aktier har avkastat 52,0 (–44,6) procent och strategiska innehav –0,4 (3,7) procent.

Fastigheter har en avkastning om totalt 8,8 (3,0) procent. Under året har fastigheterna Brobyggaren och Mullvaden i Stockholms innerstad sålts till nyetablerade bostadsrättsföreningar. I totalavkastningen ingår förändring av övervärden på fastigheter i koncernbolag. Dessa övervärden ingår inte i kapitalavkastningen i resultaträkningen.

FÖRDELNING AV PLACERINGSTILLGÅNGAR, LÄNSFÖRSÄKRINGAR SAK (INKLUDERAR FASTIGHETER I KONCERNBOLAG)

Belopp i Mkr Placeringar	Marknadsvärde 2009-01-01	%	Marknadsvärde 2009-12-31	%
Räntebärande	10 286	76,9	10 655	77,1
Aktier och förändring av strategiska innehav	497	3,7	607	4,4
Fastigheter	2 601	19,4	2 553	18,5
Summa	**13 384**	**100**	**13 814**	**100**

Skatt

Per den 1 januari 2010 har ny lagstiftning börjat gälla som medför framtida skattefrihet vid avyttring av andelar i handelsbolag som skatterättsligt utgör kapitalandel. Vid övergången till denna skattefrihet gäller regler som medför att Länsförsäkringar Sak har redovisat en uppskjuten skatteskuld i bokslutet relaterad till negativ justerad anskaffningsutgift för andelarna i Humlegården HB.

Konsolidering

Konsolideringskapitalet ökade under året och uppgick till 2 826 (2 061) Mkr. Konsolideringsgraden ökade till 173 (129) procent.

Personal, löner och ersättningar

Upplysningar om medelantal anställda och löner och ersättningar samt uppgifter om lön och andra ersättningar till företagsledningen lämnas i not 34 Anställda och personalkostnader. Uppgifter om sjukfrånvaro och könsfördelning i företagsledningen finns i samma not.

Styrelsen bör, enligt Finansinspektionens allmänna råd (2009:7) om ersättningspolicy i försäkringsföretag, börser, clearingorganisationer och institut för utgivning av elektroniska pengar, fastställa ersättningspolicy. En redogörelse för företagets ersättningar avses att publiceras på hemsidan i samband med att årsredovisningen fastställs.

Förslag till vinstdisposition

Till bolagsstämmans förfogande står enligt balansräkningen för Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ) fritt eget kapital enligt nedan.

Balanserade vinstmedel	355 246 962 kronor
Årets resultat	364 739 078 kronor
Totalt	719 986 040 kronor

Styrelsen och verkställande direktören föreslår att av vinstmedlen utdelas till moderbolaget 352 000 000 kronor, i ny räkning balanseras 367 986 040 kronor.

Femårsöversikt

RESULTAT, Mkr	2005	2006	2007	2008	2009
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	1 045	1 158	1 340	1 473	1 539
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	391	368	383	464	388
Försäkringsersättningar efter avgiven återförsäkring	–932	–916	–1 094	–1 156	–1 236
Driftskostnader	–233	–333	–406	–478	–321
Övriga intäkter och kostnader	–	–	7	6	6
Försäkringsrörelsens tekniska resultat	**271**	**277**	**231**	**309**	**375**
Återstående kapitalavkastning	1 585	314	814	–3 116	135
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt	**1 856**	**591**	**1 045**	**–2 807**	**511**
Årets resultat	**1 621**	**457**	**577**	**–1 800**	**364**
Premieinkomst (efter avgiven återförsäkring)					
Skadeförsäkring	1 073	1 148	1 332	1 601	1 638
EKONOMISK STÄLLNING, Mkr					
Placeringstillgångar	17 312	16 564	16 721	13 326	13 444
Försäkringstekniska avsättningar (efter avgiven återförsäkring)	12 896	12 461	12 705	12 539	12 234
Konsolideringskapital					
Eget kapital	2 517	1 718	2 143	406	924
Uppskjuten skatt	1	132	128	–533	–332
Obeskattade reserver	1 229	1 229	1 479	1 139	1 139
Övervärden	556	811	1 102	1 049	1 098
Konsolideringskapital	**4 304**	**3 890**	**4 852**	**2 061**	**2 829**
Konsolideringsgrad, procent	**401**	**339**	**364**	**129**	**173**
Kapitalbas	**2 880**	**4 060**	**4 238**	**2 513**	**2 912**
Erforderlig solvensmarginal	**291**	**409**	**452**	**438**	**355**
Kapitalbas, försäkringsgruppen				**1 970**	**2 409**
Erforderlig solvensmarginal, försäkringsgruppen				**833**	**793**
NYCKELTAL					
Försäkringsrörelsen					
Skadeprocent	80	79	82	78	80
Driftskostnadsprocent	22	29	30	32	21
Totalkostnadsprocent	111	108	112	111	101
Kapitalförvaltningen, procent					
Direktavkastning	3,5	3,1	3,1	3,3	2,6
Totalavkastning, inkluderar fastigheter i koncernföretag	11,7	6,4	8,4	–13,3	6,4

Från och med den 1 januari 2007 tillämpar bolaget så kallad lagbegränsad IFRS.
Femårsöversikten är omräknad enligt IFRS för 2006. För år 2005 har inte någon omräkning enligt IFRS gjorts.

Direktavkastningsprocent
Direktavkastningsprocenten beräknas som saldot av ränteintäkter, räntekostnader, utdelning på aktier och andelar och driftsresultat fastigheter, för de tillgångar som omfattas av placeringsriktlinjerna, i förhållande till dessa tillgångars genomsnittliga värde under året.

Totalavkastningsprocent
Med totalavkastningsprocent avses summan av all direktavkastning och värdeförändring i placeringsportföljen för de tillgångar som omfattas av placeringsriktlinjerna, med beaktande av direkta transaktionskostnader men utan beaktande av förvaltningskostnader, i förhållande till dessa tillgångars genomsnittliga värde under året.

Finansiella rapporter

Innehåll Sida

Resultaträkning ... 10
Resultatanalys ... 11
Balansräkning ... 12
Sammanställning över förändringar i eget kapital ... 13
Kassaflödesanalys ... 13
Not 1 Redovisningsprinciper ... 14
Not 2 Risk och riskhantering ... 18
Not 3 Premieinkomst ... 24
Not 4 Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen ... 24
Not 5 Övriga tekniska intäkter och kostnader ... 24
Not 6 Försäkringsersättningar ... 24
Not 7 Driftskostnader ... 24
Not 8 Kapitalavkastning, intäkter ... 24
Not 9 Kapitalavkastning, kostnader ... 24
Not 10 Orealiserade vinster och förluster på placeringstillgångar ... 25
Not 11 Skatt på årets resultat ... 25
Not 12 Andra immateriella tillgångar ... 25
Not 13 Byggnader och mark ... 26
Not 14 Aktier och andelar i koncernföretag ... 26
Not 15 Lån till koncernföretag ... 26
Not 16 Aktier och andelar i intresseföretag ... 27
Not 17 Aktier och andelar ... 27
Not 18 Obligationer och andra räntebärande värdepapper ... 27
Not 19 Derivat ... 28
Not 20 Fordringar avseende direkt försäkring ... 28
Not 21 Övriga fordringar ... 28
Not 22 Kategorier av finansiella tillgångar och skulder och deras verkliga värden ... 28
Not 23 Förutbetalda anskaffningskostnader ... 29
Not 24 Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter ... 29
Not 25 Försäkringstekniska avsättningar ... 29
Not 26 Uppskjuten skatt ... 30
Not 27 Övriga avsättningar ... 30
Not 28 Skulder avseende direkt försäkring ... 30
Not 29 Övriga skulder ... 30
Not 30 Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter ... 30
Not 31 Förväntade återvinnings- och regleringstider ... 30
Not 32 Pensioner ... 31
Not 33 Poster inom linjen ... 31
Not 34 Anställda och personalkostnader ... 31
Not 35 Arvode och kostnadsersättning till revisorer ... 33
Not 36 Upplysningar om närstående ... 33
Not 37 Tilläggsupplysningar om resultaträkningens poster per försäkringsklass ... 34

Resultaträkning

TEKNISK REDOVISNING AV SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSE, Mkr		2009	2008
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)			
Premieinkomst	Not 3	3 886,8	4 000,1
Premier för avgiven återförsäkring		–2 248,6	–2 398,8
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		–192,4	–207,3
Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker		93,1	79,4
		1 538,9	**1 473,4**
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	Not 4	387,8	463,6
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	Not 5	5,8	6,1
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)			
Utbetalda försäkringsersättningar			
Före avgiven återförsäkring		–2 677,7	–2 765,7
Återförsäkrares andel		1 007,1	1 207,2
	Not 6	**–1 670,6**	**–1 558,5**
Förändring i Avsättning för oreglerade skador			
Före avgiven återförsäkring		331,4	333,6
Återförsäkrares andel		103,4	68,8
		424,8	**402,4**
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)		**–1 235,7**	**–1 156,1**
Driftskostnader	Not 7	–321,3	–477,7
SKADEFÖRSÄKRINGSRÖRELSENS TEKNISKA RESULTAT		**375,5**	**309,4**
ICKE-TEKNISK REDOVISNING			
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat		375,5	309,4
Kapitalavkastning, intäkter	Not 8	743,3	841,9
Orealiserade vinster på placeringstillgångar	Not 10	378,1	220,6
Kapitalavkastning, kostnader	Not 9	–509,2	–3 001,5
Orealiserade förluster på placeringstillgångar	Not 10	–88,7	–713,9
Kapitalavkastning överförd till skadeförsäkringsrörelsen		–387,8	–463,6
Resultat före bokslutsdispositioner och skatt		**511,2**	**–2 807,2**
Bokslutsdispositioner		–	340,6
Resultat före skatt		**511,2**	**–2 466,6**
Skatt på årets resultat	Not 11	–146,5	666,3
Årets resultat		**364,7**	**–1 800,3**

Resultatanalys

Mkr	Totalt	Sjuk och olycksfall	Hem och villa	Företag och fastighet	Motor-fordon	Trafik	Sjöfart, luftfart och transport	TFA	Direkt försäkr svenska risker	Direkt försäkr utländska risker	Mottagen åter-försäkring
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat											
Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)	1 538,9	620,6	–	209,3	106,6	54,2	87,4	–	1 078,1	0,7	460,2
Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen	387,8	50,4	1,2	33,1	3,5	244,4	7,2	–	339,8	0,0	48,0
Övriga tekniska intäkter (efter avgiven återförsäkring)	5,8	–	–	–	–	5,7	–	–	5,7	0,1	–
Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)	–1 235,7	–432,5	–0,9	–140,8	–188,1	–80,0	–39,1	–	–881,4	–0,1	–354,3
Driftskostnader	–321,3	–113,7	–	–43,1	–17,2	–19,3	–24,2	–	–217,5	–13,5	–90,3
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2009	375,5	124,8	0,3	58,5	–95,2	205,0	31,3	–	324,7	–12,8	63,6
Skadeförsäkringsrörelsens tekniska resultat 2008	309,4	31,6	0,0	74,3	–40,9	239,2	23,6	0,0	327,9	–20,2	1,6
Avvecklingsresultat brutto 2009	484,7	96,3	0,5	69,2	–19,0	3,4	43,0	–	193,4	0,6	290,7
Försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring											
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	797,7	156,4	1,1	181,8	427,6	12,5	22,9	–	802,3	0,5	–5,1
Avsättning för oreglerade skador	17 348,4	1 114,4	34,6	958,7	64,8	9 036,7	183,1	–	11 392,3	4,0	5 952,1
Summa försäkringstekniska avsättningar, före avgiven återförsäkring	18 146,1	1 270,8	35,7	1 140,5	492,4	9 049,2	206,0	–	12 194,6	4,5	5 947,0
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar											
Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	247,9	–	–	83,0	166,7	–	0,8	–	250,5	0,2	–2,8
Avsättning för oreglerade skador	5 664,7	16,0	0,3	58,0	17,2	476,0	22,1	–	589,6	0,4	5 074,8
Summa återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar	5 912,6	16,0	0,3	141,0	183,9	476,0	22,9	–	840,1	0,6	5 072,0

Noter till Resultatanalys

Mkr	Totalt	Sjuk och olycksfall	Hem och villa	Företag och fastighet	Motor-fordon	Trafik	Sjöfart, luftfart och transport	TFA	Direkt försäkr svenska risker	Direkt försäkr utländska risker	Mottagen åter-försäkring
Not A Premieintäkter (efter avgiven återförsäkring)											
Premieinkomst	3 886,8	639,6	–	324,4	295,4	53,7	95,7	–	1 408,8	1,8	2 476,2
Premier för avgiven återförsäkring	–2 248,6	–0,4	–	–103,0	–101,9	–10,7	–5,8	–	–221,8	–1,0	–2 025,8
Förändring i Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	–192,4	–18,7	–	–18,2	–163,1	11,2	–2,4	–	–191,2	–0,3	–0,9
Återförsäkrares andel av Förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker	93,1	–	–	6,2	76,2	–	–0,2	–	82,2	0,2	10,8
Not B Försäkringsersättningar (efter avgiven återförsäkring)											
Utbetalda försäkringsersättningar											
Före avgiven återförsäkring	–2 677,7	–506,9	–0,5	–184,3	–232,7	–581,7	–29,1		–1 535,2	–0,2	–1 142,2
Återförsäkrares andel	1 007,1	2,2	–	15,5	59,8	28,5	0,5	–	106,5	–	900,6
Förändring i avsättning för oreglerade skador											
Före avgiven återförsäkring	331,4	74,2	–0,1	31,9	–27,5	470,6	13,3	–	562,4	0,2	–231,1
Återförsäkrares andel	103,4	–2,1	–0,3	–4,0	12,3	2,6	–23,7	–	–15,2	–	118,5

Balansräkning

Mkr		2009-12-31	2008-12-31
TILLGÅNGAR			
Immateriella tillgångar			
Andra immateriella tillgångar	Not 12	98,2	120,4
Placeringstillgångar			
Byggnader och mark	Not 13	–	93,0
Placeringar i koncern- och intresseföretag			
Aktier och andelar i koncernföretag	Not 14	1 836,1	1 833,3
Lån till koncernföretag	Not 15	1 865,3	1 364,1
Aktier och andelar i intresseföretag	Not 16	18,7	18,7
Andra finansiella placeringstillgångar			
Aktier och andelar	Not 17	814,1	939,8
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	Not 18	8 733,8	8 819,5
Derivat	Not 19	33,3	206,1
Övriga finansiella placeringstillgångar		92,6	–
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring		50,5	51,7
		13 444,4	**13 326,0**
Återförsäkrares andel av Försäkringstekniska avsättningar			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker		247,9	155,1
Oreglerade skador		5 664,7	5 575,8
	Not 25	**5 912,6**	**5 730,9**
Fordringar			
Fordringar avseende direkt försäkring	Not 20	172,7	195,9
Fordringar avseende återförsäkring		171,2	216,5
Uppskjuten skatt	Not 26	331,6	532,7
Övriga fordringar	Not 21	685,8	836,6
		1 361,3	**1 781,7**
Andra tillgångar			
Kassa och bank		573,3	541,6
		573,3	**541,6**
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter			
Upplupna ränte- och hyresintäkter		60,4	163,2
Förutbetalda anskaffningskostnader	Not 23	16,3	14,4
Övriga förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	Not 24	11,2	39,5
		87,9	**217,1**
SUMMA TILLGÅNGAR		**21 477,7**	**21 717,7**

Mkr		2009-12-31	2008-12-31
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Aktiekapital		200,0	200,0
Andra fonder			
Reservfond		4,0	4,0
Balanserat resultat		355,2	2 002,6
Årets resultat		364,7	– 1 800,3
		923,9	**406,3**
Obeskattade reserver			
Säkerhetsreserv		1 138,8	1 138,8
		1 138,8	**1 138,8**
Försäkringstekniska avsättningar (före avgiven återförsäkring)			
Ej intjänade premier och kvardröjande risker		797,7	605,6
Oreglerade skador		17 348,4	17 664,7
	Not 25	**18 146,1**	**18 270,3**
Andra avsättningar			
Pensioner och liknande förpliktelser		3,2	3,7
Övriga avsättningar	Not 27	207,4	200,7
		210,6	**204,4**
Depåer från återförsäkrare		**39,6**	**46,2**
Skulder			
Skulder avseende direkt försäkring	Not 28	328,6	446,8
Skulder avseende återförsäkring		353,5	278,2
Derivat	Not 19	47,1	449,6
Övriga skulder	Not 29	83,9	99,1
		813,1	**1 273,7**
Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter			
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	Not 30	**205,4**	**378,0**
SUMMA EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER		**21 477,7**	**21 717,7**
Poster inom linjen	Not 33		
Ställda panter		13 371,6	13 171,5
Ansvarsförbindelser		35,9	116,4

Rapport över förändringar i eget kapital

Redogörelse för förändringar i eget kapital

Mkr	Aktie-kapital	Reserv-fond	Balan-serade resultat	Årets resultat	Totalt eget kapital
Ingående eget kapital 2008-01-01	200,0	4,0	1 939,3		2 143,3
Justering för ändrad redovisningsprincip			–38,5		–38,5
Utdelning till moderbolaget			–350,0		–350,0
Lämnade/erhållna koncernbidrag			1,8		1,8
Erhållet aktieägartillskott			450,0		450,0
Årets resultat				–1 800,3	–1 800,3
Utgående eget kapital 2008-12-31	**200,0**	**4,0**	**2 002,6**	**–1 800,3**	**406,3**
Ingående eget kapital 2009-01-01	200,0	4,0	202,3		406,3
Lämnade/erhållna koncernbidrag			152,9		152,9
Årets resultat				364,7	364,7
Utgående eget kapital 2009-12-31	**200,0**	**4,0**	**355,2**	**364,7**	**923,9**
Antal aktier à 100 kronor	2 000 000				

Aktiekapital och reservfond klassificeras som bundet eget kapital.

Kassaflödesanalys

Mkr	2009	2008
Den löpande verksamheten		
Resultat före skatt	511,2	–2 807,2
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet	–631,0	332,7
Betald skatt	–	–214,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten före förändringar av rörelsekapital	**–119,8**	**–2 688,6**
Kassaflöde från förändringar i rörelsekapital		
Investeringar i placeringstillgångar, netto	272,6	4 228,5
Ökning(–)/Minskning(+) av rörelsefordringar	500,0	344,4
Ökning(+)/Minskning(–) av rörelseskulder	–201,5	–1 267,3
Kassaflöde från den löpande verksamheten	**451,3**	**617,0**
Investeringsverksamheten		
Lämnade aktieägartillskott	–60,0	–83,2
Utdelning från dotter- och intresseföretag	49,6	–
Avyttring/fusion av dotterföretag	27,1	–
Förvärv av dotterföretag	–	–964,4
Förändring i givna lån	105,0	80,0
Förändring i innehav i intresseföretag	–	0,3
Investering i immateriella anläggningstillgångar	–5,8	–11,2
Kassaflöde från investeringsverksamheten	**115,9**	**–978,5**

Kassaflödesanalys, forts.

Mkr		2009	2008
Finansieringsverksamheten			
Erhållet aktieägartillskott		–	450,0
Utdelning till moderbolag		–	–350,0
Lämnade/erhållna koncernbidrag		1,7	–4,8
Givna lån	Not 15	–606,2	–54,1
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		**–604,5**	**41,1**
Årets kassaflöde		**–37,4**	**–320,4**
Likvida medel vid årets början		948,9	1 269,2
Likvida medel vid årets slut		911,5	948,8

TILLÄGGSUPPLYSNINGAR TILL KASSAFLÖDESANALYS

Mkr	2009	2008
Betalda och erhållna räntor och erhållen utdelning		
Erhållen utdelning	1,4	75,2
Erhållen ränta	342,4	487,8
Erlagd ränta	–35,6	–146,7
Justeringar för poster som inte ingår i kassaflödet		
Av- och nedskrivningar av tillgångar	43,6	36,7
Orealiserade vinster/förluster placeringstillgångar	–289,4	493,3
Försäkringstekniska avsättningar efter avgiven återförsäkring	305,9	–165,4
Avsättningar till pensioner	–11,6	–14,2
Övriga avsättningar	–679,5	–46,1
	–631,0	**332,7**
Likvida medel		
Kassa och bank*	573,3	541,6
– varav Länsförsäkringar Bank	298,1	–
Fordringar på koncernföretag		
Länsförsäkringar Bank	–	211,6
Länsförsäkringar AB, koncernbankkonto	338,2	195,6
	911,5	**948,8**

* 2009 ingår balansen för Länsförsäkringar Bank i Kassa och bank.

Förvärv av dotterföretag

Förvärvade tillgångar och skulder	
Byggnader och mark	197,8
Goodwill	369,1
Immaterialla tillgångar	463,4
Materialla anläggningstillgångar	15,4
Rörelsefordringar	532,3
Placeringstillgångar	990,1
Likvida medel	274,2
Summa tillgångar	**2 644,5**
Uppskjuten skatt	–297,5
Försäkringstekniska avsättningar	–1 164,4
Rörelseskulder	–196,8
Summa skulder och avsättningar	**–1 658,7**
Utbetald köpeskilling	1 238,6
Avgår förvärvade likvida medel	– 274,2
Påverkan på likvida medel	**964,4**

Noter till de finansiella rapporterna

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med Lag om årsredovisning i försäkringsföretag (ÅRFL) samt Finansinspektionens föreskrifter och allmänna råd om Årsredovisning i försäkringsföretag (FFFS 2008:26) och Rådet för finansiell rapporteringsrekommendation RFR 2.2. Länsförsäkringar Sak tillämpar så kallad lagbegränsad IFRS och med detta avses internationella redovisningsstandarder som har antagits för tillämpning med de begränsningar som följer av RFR 2.2 och FFFS 2008:26. Detta innebär att samtliga av EU godkända IFRS och uttalanden tillämpas så långt detta är möjligt inom ramen för svensk lag och med hänsyn till sambandet mellan redovisning och beskattning.

De redovisningsprinciper som tillämpas nedan har tillämpats genomgående för alla perioder som presenteras i den här årsredovisningen. Ett undantag är femårsöversikten som visar omräkning enligt laganpassad IFRS för 2009-2006.

Bolagets funktionella valuta är svenska kronor och de finansiella rapporterna presenteras i svenska kronor. Samtliga belopp om inte annat anges är avrundade till närmaste tusental. Tillgångar och skulder är redovisade till anskaffningsvärde, förutom vissa finansiella tillgångar och skulder som värderas till verkligt värde. Finansiella tillgångar som värderas till verkligt värde består av derivatinstrument, finansiella tillgångar klassificerade som finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen eller fastigheter.

Bedömningar och uppskattningar i de finansiella rapporterna

Att upprätta de finansiella rapporterna i enlighet med lagbegränsad IFRS fordrar att företagsledningen gör ett antal bedömningar och uppskattningar samt gör antaganden som påverkar tillämpningen av redovisningsprinciperna och de redovisade beloppen av tillgångar, skulder, intäkter och kostnader. Uppskattningar och bedömningar är baserade på historiska erfarenheter och ett antal andra faktorer som under rådande förhållanden synes vara rimliga. De antaganden och bedömningar som ligger till grund för uppskattningar och bedömningar ses över regelbundet. Värderingen av avsättningarna behandlas i nedanstående avsnitt om redovisning av försäkringsavtal samt i not 2 där upplysningar om risker i verksamheten lämnas.

Utländsk valuta

Transaktioner i utländsk valuta omräknas, när de tas in i redovisningen, till svenska kronor enligt transaktionsdagens valutakurs. Tillgångar och skulder i utländsk valuta räknas om till svenska kronor med balansdagens valutakurser. Orealiserade valutakursdifferenser som därigenom uppstår redovisas i resultaträkningen som valutaresultat under kapitalförvaltningens resultat. De valutaterminer som används för att ekonomiskt säkra valutaexponeringen i balansräkningen värderas till verkligt värde och resultateffekter redovisas dels under ränteintäkter och dels som valutaresultat.

Närstående

Som närstående juridiska personer räknas Länsförsäkringar AB-koncernens och Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB-koncernens bolag, samtliga intressebolag, Länsförsäkringar Mäklarservice AB och de 24 länsförsäkringsbolagen.

Prissättningen för serviceverksamheten inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. En prislista fastställs i samband med budgetprocessen. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom företagsgruppen utifrån förbrukning. Gemensamma utvecklingsprojekt och gemensam service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad nyckel.

Se not 36 Upplysningar om närstående.

Försäkringsavtal

Försäkringsavtal är avtal i vilka Länsförsäkringar Sak åtar sig en betydande försäkringsrisk för försäkringstagaren genom att gå med på att kompensera försäkringstagaren om en förutbestämd försäkrad händelse skulle inträffa.

Enligt IFRS 4 Försäkringsavtal indelas försäkringsavtal enligt försäkringsrisken mellan försäkringsavtal och övriga än försäkringsavtal. Försäkringsprodukter som inte innebär tillräckligt betydande försäkringsrisk ska klassificeras som övriga än försäkringsavtal. Ett analysarbete avseende detta har genomförts hos Länsförsäkringar Sak och resulterat i att merparten av försäkringsavtalen klassificeras med försäkringsrisk. Några försäkringsavtal av mindre värde har identifierats där risken inte överförs till annan part. Då dessa är av marginellt värde har allt klassificerats enligt väsentlighetsprincipen som försäkringsavtal.

Länsförsäkringar Sak utför en förlustprövning av förbindelser på sina försäkringsavsättningar för att säkerställa att det redovisade värdet på avsättningarna är tillräckligt högt upptaget med avseende på förväntade framtida kassaflöden.

Premieinkomst

Som premieinkomst redovisas den totala bruttopremien för direkt försäkring och mottagen återförsäkring som inbetalats eller kan tillgodoföras företaget för försäkringsavtal där försäkringsperioden påbörjats före räkenskapsårets utgång. Som premieinkomst redovisas också premier för försäkringsperioder som påbörjas först efter räkenskapsårets utgång, om de enligt avtal förfaller till betalning under räkenskapsåret.

Med bruttopremie menas den avtalsbestämda premien för hela försäkringsperioden efter avdrag för sedvanliga kundrabatter. Förnyelsepremier som inte är bekräftade av försäkringstagaren samt premier för nytecknade försäkringsavtal räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Annullationer reducerar premieinkomsten så snart beloppet är känt. Tilläggspremier räknas in med de belopp som de beräknas inflyta med. Premieinkomst redovisas exklusive skatter och andra offentliga avgifter som belastar försäkringspremien.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER, forts.

Premieintäkten motsvarar den del av premieinkomsten som är intjänad. Ej intjänad premie avsätts till Avsättning för ej intjänade premier.

Försäkringstekniska avsättningar

Försäkringstekniska avsättningar utgörs av Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker samt Avsättning för oreglerade skador.

Avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker

Avsättning för ej intjänade premier avser att täcka den förväntade skade- och driftskostnaden under den återstående löptiden på redan ingångna försäkringsavtal. Vid beräkning görs en uppskattning av de förväntade kostnaderna för skador som kan komma att inträffa under dessa försäkringars återstående löptid samt förvaltningskostnaderna under denna tid.

Normalt beräknas avsättningen strikt tidsproportionellt, så kallad pro rata temporis-beräkning. För vissa produkter med liten volym beräknas ej intjänade premier som en andel av premieinkomsten.

Kostnadsuppskattningar bygger på Länsförsäkringar Saks erfarenhet men hänsyn tas också till såväl den observerade som den prognostiserade utvecklingen av relevanta kostnader.

Med kvardröjande risker menas risken för att försäkringsavtalens ersättningskrav och kostnader inte kommer att kunna täckas av ej intjänade och förväntade premier efter räkenskapsårets utgång.

Om premienivån för redan ingångna försäkringsavtal bedöms som otillräcklig, görs en avsättning för kvardröjande risker.

I resultaträkningen redovisas periodens förändring i avsättning för ej intjänade premier och kvardröjande risker. Förändringar som förklaras av att avsättningsposterna omräknats till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Avsättning för oreglerade skador

Avsättningen för oreglerade skador ska täcka de förväntade kostnaderna för ej slutreglerade skador inklusive de skador som inträffat men ännu inte anmälts till bolaget. Avsättningen inkluderar förväntad, framtida kostnadsökning plus samtliga kostnader för skadereglering och görs för de flesta skador med statistiska metoder. För de större skadorna och för skador med komplicerade ansvarsförhållanden görs en individuell bedömning.

Med undantag för sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn samt skadelivräntor så diskonteras inte avsättning för oreglerade skador.

För sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn, en verksamhet vars aktiva del är överförd till länsförsäkringsbolagen, tillämpas diskontering med en ränta om 3,0 procent. Avsättningen för skadelivräntor diskonteras enligt vedertagna livförsäkringstekniska metoder, och marknadsvärderas till aktuell ränta enligt FFFS 2008:23. Ränteomvärderingseffekt redovisas som en finansiell kostnad eller intäkt.

För trafikförsäkring görs avsättning för skaderegleringskostnader enligt styckekostnadsprincip. Avsättning för skaderegleringskostnad för övriga försäkringsgrenar görs proportionellt mot avsättningen för inträffade skadefall.

Avsättning för inträffade men ännu inte inrapporterade skador (IBNR) omfattar kostnader för inträffade men för bolaget ännu okända skador. Beloppet är en uppskattning baserad på historiska erfarenheter och skadeutfall.

I resultaträkningen redovisas periodens förändring i oreglerade skador. Förändringar som förklaras av att avsättningsposterna omräknats till balansdagens valutakurs redovisas som valutakursvinst eller valutakursförlust under posten Kapitalavkastning.

Förutbetalda anskaffningskostnader för försäkringsavtal

Försäljningskostnader som har ett klart samband med tecknande av försäkringsavtal tas upp som en tillgång, förutbetalda anskaffningskostnader, och skrivs av under nyttjandeperioden. En förutsättning för att aktivering kan ske är att anskaffningskostnaderna är hänförliga till ett visst försäkringsavtal, eller homogena och uppföljningsbara grupper av avtal, och bedöms generera en marginal som minst täcker de anskaffningskostnader som man vill aktivera. De försäljningskostnader som aktiveras är provisionskostnader. Inom skadeförsäkringsverksamheten periodiseras den aktiverade kostnaden på ett sätt som motsvarar periodisering av ej intjänad premie. Avskrivningstiden överskrider inte tolv månader.

Driftskostnader

Samtliga driftskostnader fördelas i resultaträkningen efter funktionerna anskaffning, skadereglering, administration, provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring, kapitalavkastning kostnader samt i vissa fall övriga tekniska kostnader. Driftskostnader för skadereglering redovisas under Utbetalda försäkringsersättningar. Driftskostnader för finansförvaltning redovisas under Kapitalavkastning, kostnader.

Återförsäkring

Avtal som ingåtts mellan Länsförsäkringar Sak och återförsäkrare genom vilka bolaget kompenseras för förluster på avtal utfärdade av bolaget och som uppfyller klassificeringskraven för försäkringsavtal enligt ovan, klassificeras som avgiven återförsäkring. Mottagen återförsäkring klassificeras på samma sätt.

För avgiven återförsäkring redovisas de förmåner som bolaget har rätt till enligt återförsäkringsavtalet som återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar och depåer hos företag som avgivit återförsäkring. Fordringar på och skulder till återförsäkrare värderas på samma sätt som de belopp som är kopplade till återförsäkringsavtalet och i enlighet med villkoren för varje återförsäkringsavtal. Skulder inom återförsäkring är primärt avräkningar mot länsförsäkringsbolag samt även premier som ska betalas för återförsäkringsavtal.

Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar motsvarar återförsäkrares ansvar för försäkringstekniska avsättningar enligt ingångna avtal. Länsförsäkringar Sak bedömer nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal två gånger per år. Om återvinningsvärdet är lägre än redovisat värde på tillgången skrivs tillgången ned till återvinningsvärdet och nedskrivningen kostnadsförs i resultaträkningen.

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER, forts.

Kapitalavkastning

Kapitalavkastning överförd från finansrörelsen

Försäkringsrörelsen har tillförts en ränta på summan av halva premieintäkten efter avgiven återförsäkring och genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador efter avgiven återförsäkring under året. Räntesatsen är riskfri ränta, som för 2009 bestämts till 3,5 procent för avsättning i svenska kronor.

Kapitalavkastning, intäkter

Posten Kapitalavkastning, intäkter avser avkastning på placeringstillgångar och omfattar hyresintäkter från byggnader och mark, utdelning på aktier och andelar, ränteintäkter, valutakursvinster och realisationsvinster.

Kapitalavkastning, kostnader

Under Kapitalavkastning, kostnader redovisas kostnader för placeringstillgångar. Posten omfattar driftskostnader för byggnader och mark, kapitalförvaltningskostnader, räntekostnader, valutakursförluster samt realisationsförluster.

Realiserade och orealiserade värdeförändringar

För placeringstillgångar som värderas till verkligt värde är realisationsvinsten den positiva skillnaden mellan försäljningspris och anskaffningsvärde. För räntebärande värdepapper är anskaffningsvärdet det upplupna anskaffningsvärdet.

Skatter

Skatter redovisas enligt IAS 12. Skatt på årets resultat utgörs av aktuell skatt och uppskjuten skatt. Skatter redovisas i resultaträkningen utom då en transaktion med skatteeffekt redovisas direkt mot eget kapital.

Aktuell skatt är skatt som ska betalas eller erhållas avseende aktuellt år. Hit hör även justeringar av aktuell skatt hänförlig till tidigare perioder.

Uppskjuten skatt beräknas enligt balansräkningsmetoden med utgångspunkt i temporära skillnader mellan redovisade och skattemässiga värden på tillgångar och skulder. Beloppen beräknas baserade på hur de temporära skillnaderna förväntas bli utjämnade och med tillämpning av de skattesatser och skatteregler som är beslutade eller aviserade per balansdagen.

Uppskjutna skattefordringar i avdragsgilla temporära skillnader och underskottsavdrag redovisas endast i den mån det är sannolikt att dessa kommer att medföra lägre skattebetalningar i framtiden.

Andra immateriella tillgångar

Andra immateriella tillgångar redovisas till anskaffningsvärde med avdrag för ackumulerad avskrivning enligt plan.

Kundregisteravskrivningen påbörjas från förvärvstidpunkten av bestånden. Tillgången består av kundregister för produkterna olycksfalls- och sjukförsäkring för vuxna, gruppolycksfalls- och gruppsjukförsäkring.

Egenutvecklade programvaror – avskrivningen påbörjas när systemet eller systemdelen tas i bruk. Tillgångarna består av egenutvecklade programvaror som bedöms vara av väsentligt värde för rörelsen under kommande år. Aktivering sker enbart av utgifter kopplade till nyutveckling och större systemförändringar.

Aktiverade utvecklingskostnader avskrivs från tidpunkten för tillgångens produktionssättning och över dess uppskattade nyttjandeperiod.

Nyttjandeperioden har bestämts till fem år förutom för kundregister gruppolycksfall och gruppsjuk som har en nyttjandeperiod på åtta år. Om det vid bokslutstidpunkten föreligger någon indikation på att det planmässiga värdet på en immateriell tillgång är högre än dess återvinningsvärde görs en beräkning av tillgångens återvinningsvärde. Med återvinningsvärdet menas det högsta av tillgångens nettoförsäljningsvärde och dess nyttjandevärde. Om det fastställda återvinningsvärdet understiger det bokförda värdet skrivs tillgångens bokförda värde ned till återvinningsvärdet.

Byggnader och mark

Byggnader och mark värderas till verkligt värde. Värdering av fastighetsbeståndet har gjorts av en oberoende värderingsman.

Vid värdering används i första hand en ortprisbaserad bedömning utifrån genomförda försäljningar av likvärdiga objekt. Ortprisbedömningen har kompletterats med en kassaflödesanalys. Då värdering sker till verkligt värde görs inte någon avskrivning på fastigheter.

Bolaget har under 2009 sålt sina fastigheter.

Finansiella instrument

Finansiella instrument som redovisas i balansräkningen inkluderar på tillgångssidan kundfordringar, aktier och andra egetkapitalinstrument, lånefordringar och räntebärande värdepapper samt derivat. På skuldsidan återfinns leverantörsskulder, låneskulder samt derivat.

Klassificering och värdering

Anskaffningsvärde för finansiella instrument som klassificeras som finansiella tillgångar redovisade till verkligt värde via resultaträkningen består av inköpspris exklusive transaktionskostnader. Transaktionskostnader för dessa instrument kostnadsförs således direkt som kapitalförvaltningskostnader. För övriga finansiella instrument motsvarar anskaffningsvärdet instrumentets inköpspris inklusive transaktionskostnader. Efter anskaffningstillfället beror redovisningen och värderingen av finansiella instrument på hur de har klassificerats enligt nedan.

Finansiella tillgångar
värderade till verkligt värde via resultaträkningen

Finansiella instrument i denna kategori värderas löpande till verkligt värde med värdeförändringar redovisade i resultaträkningen. Här ingår derivat med positivt verkligt värde.

Finansiella instrument noterade på en aktiv marknad

För finansiella instrument som är noterade på en aktiv marknad bestäms verkligt värde med utgångspunkt från tillgångens noterade

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER, forts.

köpkurs på balansdagen utan tillägg för transaktionskostnader vid anskaffningstillfället. Ett finansiellt instrument betraktas som noterat på en aktiv marknad om noterade priser med lätthet finns tillgängliga på en börs, hos en handlare, mäklare, branschorganisation etc och dessa priser representerar faktiska och regelbundet förekommande marknadstransaktioner på affärsmässiga villkor.

Finansiella instrument
som inte är noterade på en aktiv marknad
Om marknaden för ett finansiellt instrument inte är aktiv, tar företaget fram det verkliga värdet genom att använda en värderingsteknik. De använda värderingsteknikerna bygger i så hög usträckning som möjligt på marknadsuppgifter. Värderingstekniker används för derivatinstrument (OTC-derivat). Värderingsteknikerna för OTC-derivat utgörs av analys av diskonterade kassaflöden. De tillämpade värderingsmodellerna kalibreras så att verkligt värde vid första redovisningen uppgår till transaktionspriset och förändring i verkligt värde redovisas sedan löpande utifrån de förändringar som inträffat i de underliggande marknadsriskparametrarna.

Onoterade aktier redovisas till verkligt värde enligt de värderingsprinciper som tillämpas av branschorganisationer i Europa och USA. Posten Aktier och andelar innefattar också tillgångsslaget Alternativa investeringar. Dessa består av andelar av fonder som köper, utvecklar och säljer onoterade bolag (så kallade private equity) samt hedgefonder. Värderingsunderlag erhålls från respektive fond och värdering följer riktlinjer från European Private Equity och Venture Capital Association.

Derivat
Derivatinstrument tas upp till det verkliga värdet utifrån externt inhämtade prisuppgifter.

Aktier och räntebärande värdepapper
Aktier värderas till verkligt värde. Med verkligt värde avses försäljningsvärdet på balansdagen. För aktier noterade på en auktoriserad börs eller marknadsplats avses med försäljningsvärdet normalt senaste köpkurs på balansdagen eller om sådan saknas senast noterade betalkurs.

Även obligationer och andra räntebärande värdepapper värderas till verkligt värde enligt senaste noterade köpkurs Realisationsresultatet för obligationer och andra räntebärande värdepapper beräknas som skillnaden mellan försäljningsvärde och upplupet anskaffningsvärde. Vid beräkning av upplupet anskaffningsvärde periodiseras skillnaden mellan anskaffningsvärde och lösenpris över resultaträkningen under resterande löptid. Förändringen av upplupet anskaffningsvärde redovisas netto under ränteintäkter. Orealiserade förändringar är skillnaden mellan verkligt värde och upplupet anskaffningsvärde.

Andra räntebärande tillgångar och skulder
Övriga fordringar värderas till verkligt värde. Utländska fordringar värderas i originalvaluta för att sedan omräknas till balansdagskurs. Valutakursdifferenser som uppstår redovisas i resultaträkningen netto som valutaresultat.

Lånefordringar och kundfordringar
Lånefordringar och kundfordringar är finansiella tillgångar som inte är derivat, som har fastställda eller fastställbara betalningar och som inte är noterade på en aktiv marknad. Dessa tillgångar värderas till upplupet anskaffningsvärde. Kund- och lånefordran redovisas till det belopp som beräknas inflyta, det vill säga efter avdrag för osäkra fordringar.

Finansiella skulder
värderade till verkligt värde via resultaträkningen
Denna kategori instrument utgörs av derivat med negativa marknadsvärden. Alla derivat klassificeras som innehav för handelsändamål. Finansiella skulder som innehas för handelsändamål ingår i kategorin finansiella skulder värderade till verkligt värde med värdeförändringarna redovisade över resultaträkningen.

Andra finansiella skulder
Andra finansiella skulder (Upplåning samt övriga finansiella skulder, till exempel leverantörsskulder) värderas till upplupet anskaffningsvärde.

Kassa och bank
Likvida medel består av kassamedel samt omedelbart tillgängliga tillgodohavanden hos banker och motsvarande institut. Koncernkonto har klassificerats som fordran moderbolag och ingår i raden Övriga fordringar.

Obeskattade reserver
Förändringar av obeskattade reserver redovisas enligt svensk praxis över resultaträkningen i enskilda bolag under bokslutsdispositioner.

I balansräkningen redovisas det ackumulerade värdet av avsättningarna under rubriken Obeskattade reserver, av vilka 26,3 procent kan betraktas som uppskjuten skatteskuld och 73,7 procent som bundet eget kapital. Den uppskjutna skatteskulden kan beskrivas som en räntefri skuld med en icke fastställd löptid.

Obeskattade reserver kvittas i förekommande fall mot skattemässiga förlustavdrag eller blir föremål för beskattning när de löses upp.

Säkerhetsreserv
Säkerhetsreserven utgör en kollektiv säkerhetsbetingad förstärkning av de försäkringstekniska avsättningarna. Åtkomsten är begränsad och kräver i vissa fall myndighetstillstånd.

Pensioner
Pensionering genom försäkring
Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har inte någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Bolagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer

NOT 1 REDOVISNINGSPRINCIPER, forts.

redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. Här redovisas främst avgifter till försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Denna plan omfattar alla anställda utom ett fåtal som har individuella lösningar.

FTP-planen genom försäkring i Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) är en förmånsbestämd pensionsplan som omfattar flera arbetsgivare. Denna pensionsplan innebär enligt IAS 19, Ersättningar till anställda, att ett företag som huvudregel redovisar sin proportionella andel av den förmånsbestämda pensionsförpliktelsen samt av de förvaltningstillgångar och kostnader som är förbundna med pensionsförpliktelsen. I redovisningen ska även upplysningar lämnas enligt kraven för förmånsbestämda pensionsplaner.

För närvarande har inte FPK möjlighet att tillhandahålla erforderlig information varför ovannämnda pensionsplan redovisas som en avgiftsbestämd plan enligt punkt 30 IAS 19. Det finns inte heller information om framtida överskott eller underskott i planen och om dessa i så fall skulle påverka kommande års avgifter till den.

Ansvarsförbindelser

Ansvarsförbindelse redovisas när det finns ett åtagande som inte redovisas som en skuld eller avsättning på grund av att det inte är troligt att ett utflöde av resurser kommer att krävas.

Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalysen är upprättad enligt indirekt metod. Det redovisade kassaflödet omfattar endast transaktioner som medför in- eller utbetalningar.

NOT 2 RISK OCH RISKHANTERING

Inriktning och mål för Länsförsäkringar Saks styrning av risk

Risker utgör en väsentlig del av Länsförsäkringar Saks verksamhetsmiljö och affärsaktiviteter. För att hantera riskerna har Länsförsäkringar Sak tydligt definierade strategier och ansvarsområden tillsammans med ett starkt engagemang för riskhanteringsprocessen. Huvudsyftet med riskhanteringen är att säkerställa att riskerna identifieras, att riskvärderingen är oberoende och att kapitalbasen är tillräcklig i förhållande till riskerna.

Detta är viktigt för att med hög säkerhet garantera utfästelser som gjorts mot kunder.

Följande karaktäriserar Länsförsäkringar Saks risktagande:

- Bedriver verksamhet.
- Bedriver verksamhet inom skadeförsäkring.
- Inriktning huvudsakligen mot små och medelstora företag samt privatpersoner.
- Relativt låga självbehåll i skadeförsäkring.
- Verksamheten har sin tyngdpunkt i Sverige.
- Tar risk i placeringsportföljer, genom att ha exponering mot olika marknads- och tillgångsslag, under förutsättning att kapitalstyrkan och beslut om kapitalanvändningen i Länsförsäkringar AB-koncernen som helhet medger det.

FÖLJANDE SAMMANSTÄLLNING GER EN BILD AV LÄNSFÖRSÄKRINGAR SAKS EXPONERING FÖR RISK

mdr	2009-12-31	Ändring från 2008-12-31		2009-12-31	Ändring från 2008-12-31
Placeringar			Eget kapital	0,9	0,5
Aktier och andelar	0,8	–0,1	Obeskattad reserv	1,1	–
Räntebärande tillgångar	8,7	–0,1	**Försäkringstekniska avsättningar (brutto)**		
Derivat	0,1	–0,1	Trafik	9,0	–0,5
Övriga placeringstillgångar	1,9	–0,1	Företag och fastighet	1,1	–
Lån till koncernföretag	1,9	0,5	Sjuk och olycksfall	1,3	–
			Mottagen återförsäkring	5,9	–0,1
			Övriga försäkringsgrenar	0,8	–0,2
Återförsäkringsgivare	5,9	0,2	Övriga skulder	1,4	–0,5
Övriga tillgångar	2,0	–0,5			
Summa tillgångar	**21,5**	–0,2	**Summa eget kapital och skulder**	**21,5**	–0,2

Länsförsäkringar Saks största riskexponering bedöms vara åtagandena inom trafikförsäkring. Bolaget exponerar sig för flera olika typer av risk. I skadeförsäkringsverksamheten kan försäkringsrisken delas in i tre riskområden; premierisk, reservrisk och katastrofrisk. Bolagets resultat styrs till stor del av hur bra avkastningen varit i kapitalförvaltningen, vilket medför att det är viktigt att följa och hantera marknadsriskerna. Länsförsäkringar Sak använder en Dynamic Financial Analysis (DFA) modell för att kvantifiera individuella risker och den övergripande riskprofilen. DFA-modellen utgår från både placerings- och försäkringsverksamheten och tar hänsyn till exempelvis återförsäkringsstruktur och allokering av placeringar. Operativ risk, det vill säga risken för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser, finns i alla delar av bolagets verksamhet.

Riskhanteringsorganisation

Länsförsäkringar Saks process för intern kontroll har utformats med syfte att säkerställa att risker identifieras, ge en rimlig försäkran om tillförlitlighet i den finansiella rapporteringen samt att den

NOT 2 RISK OCH RISKHANTERING, forts.

finansiella rapporteringen är upprättad i enlighet med lag, god redovisningssed och övriga krav på försäkringsbolag.

Länsförsäkringar Saks Risk Manager är ansvarig för riskrapportering och ska analysera och rapportera den totala riskexponeringen samt främja en effektiv organisation för hantering av risker inom bolaget. Under 2009 sker rapportering enligt Solvens II-baserad riskmodell.

Inom Länsförsäkringar Sak finns en Finans/Riskkommitté som bereder och diskuterar frågor relaterade till risk. Utöver detta finns inom Länsförsäkringar AB-koncernen ett gemensamt Finansutskott. Finansutskottet är ett forum för finansiella omvärlds- och makroekonomiska analyser. Utskottet bereder och koordinerar ärenden inom kapitalförvaltningsområdet som ska föreläggas bland annat Länsförsäkringar Saks styrelse för beslut. Finansutskottet bevakar att av styrelsen beslutad placeringsinriktning och uppsatta mål efterlevs. Till Finansutskottet utser styrelsen för Länsförsäkringar Sak en representant.

Inom Länsförsäkringar AB-koncernens gemensamma områden eftersträvas en samordning av rutiner och att finna gemensamma handlingssätt genom att upprätta koncerngemensamma grundregler. Dessa grundregler beskrivs i styrdokument som består av policies, riktlinjer och instruktioner. Styrdokumenten ska godkännas och införlivas i respektive dotterbolag vilket respektive verkställande direktör ansvarar för. Exempel på styrdokument är koncerninstruktion, rapportinstruktion, riktlinjer för hantering av etiska frågor, attestinstruktion och säkerhetspolicy. Utöver de koncerngemensamma styrdokumenten har Länsförsäkringar Sak bolagsspecifika styrdokument, exempelvis bolagsinstruktion, attestinstruktion, placeringsriktlinjer, försäkringstekniska riktlinjer och riktlinjer för att teckna affär. Styrdokumenten uppdateras och fastställs därefter av styrelsen en gång per år. Inom Länsförsäkringar Sak finns en decentraliserad riskhantering vilket innebär att cheferna för enskilda enheter själva tar ansvar för riskhantering inom de gränser som styrelsen har fastställt.

En oberoende granskningsfunktion, Internrevision, ska stödja styrelsen i uppföljningen av att verksamheten bedrivs i enlighet med styrelsens beslut. Internrevision ska genom granskning och rapporter utvärdera om verksamheten bedrivs på ett effektivt sätt, om rapporteringen till styrelsen ger en korrekt bild av verksamheten och om verksamheten bedrivs enligt gällande interna och externa regelverk. Internrevision rapporterar till Länsförsäkringar ABs styrelse och till dotterbolagens styrelser (bland annat Länsförsäkringar Saks styrelse).

Compliance-funktionen har som uppgift att bistå vid identifiering av risker som kan uppkomma i verksamheten till följd av bristande regelefterlevnad. Bristande regelefterlevnad kan leda till risk för ekonomiska förluster eller ryktesförluster och funktionen ska i förebyggande syfte arbeta med att bedöma dessa risker samt vid behov biträda vid utformningen av interna regler. Rapportering sker till verkställande direktören samt till företagsledning och styrelse.

Risk, kapital och solvens

Styrningen av risktagandet hänger nära samman med styrningen av användningen av Länsförsäkringar Saks kapital. Länsförsäkringar Sak har en kapitalbas som med marginal överstiger den lagstadgade erforderliga solvensmarginalen. Finansinspektionen har vidare utvecklat ett övervakningsverktyg – trafikljusmodellen – som syftar till att mäta exponeringen mot finansiella risker och försäkringsrisker. Länsförsäkringar Sak rapporterar ett kapitalöverskott i förhållande till de krav som ställs.

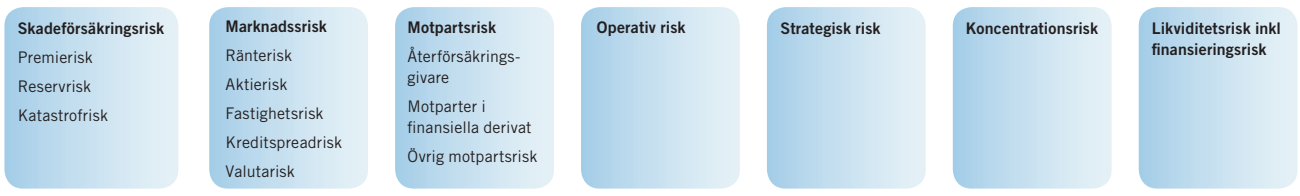
Solvens II

Inom EU pågår ett arbete, Solvens II, med en moderniserad lagstiftning för försäkringsverksamhet. Under 2009 antogs ett direktiv och nu utarbetas tillämpningsregler. Syftet är att stärka sambandet mellan solvenskraven och riskerna för försäkringsföretaget, ge ökad säkerhet åt försäkringstagarna samt bidra till en stabil och effektiv försäkringsmarknad inom EU. Solvens II betonar vikten av en mer riskbaserad ansats för regleringen av försäkringsbolag. Regler moderniseras bland annat för hur försäkringstekniska avsättningar ska beräknas, hur tillgångar får placeras, hur stor kapitalbuffert försäkringsbolaget ska ha och vilka krav som ställs på hur företagets risker styrs och kontrolleras. Reglerna planeras börja gälla 31 oktober 2012.

Länsförsäkringar AB med dotterbolag har deltagit i förberedelserna för Solvens II i flera år. Efter att behov av åtgärder gicks igenom i en förstudie under 2008 har ett projekt bedrivits med Solvens II-förberedelser sedan början av 2009. Projektet växer i omfång under 2010. Allt fler medarbetare involveras i förberedelserna. I styrgruppen för projektet ingår ledande representanter för affärsverksamheten och VD-staben, eftersom de nya reglerna förväntas ha en inverkan på hur verksamheten styrs och följs upp.

INDELNING AV RISK

Följande indelning av risker används inom Länsförsäkringar Sak

NOT 2 RISK OCH RISKHANTERING, forts.

I det följande beskrivs hur skilda slags risker styrs. Uppgifter lämnas om storleken på exponeringar för skilda risker.

Strategisk risk och affärsrisk, inklusive ryktesrisk, behandlas dock inte nedan. Denna kategori av risk definieras som risk för förluster till följd av affärsstrategier och affärsbeslut som visar sig vara missriktade, konkurrenters åtgärder, omvärldsförändringar och externa rykten. Riskerna hanteras på lednings- och styrelsenivå genom analyser och beslut dels inför strategiska vägval om inriktningen av företagets verksamhet, dels i den årliga affärsplaneringsprocessen och då utvecklingen på företagets marknader så kräver.

Skadeförsäkringsrisk

Skadeförsäkringsverksamheten går ut på att överföra risk från försäkringstagaren till försäkringsgivaren. Försäkringsgivaren tar in premier från ett stort antal försäkringstagare och förbinder sig att ersätta dem om en försäkrad skadehändelse inträffar. En korrekt prissättning av försäkringsavtalen är avgörande för resultatet i försäkringsverksamheten. Det finns dock en inneboende osäkerhet i försäkringsverksamhet som gör att ogynnsamma resultat kan förekomma. För att hantera denna osäkerhet används återförsäkring för att minska fluktuationen i försäkringsverksamhetens resultat.

Försäkringsverksamheten i Länsförsäkringar Sak består av försäkringsgrenarna Sjuk och Olycksfall, Företag och Fastighet, Motorfordon, Trafik, Sjöfart, Luftfart och Transport samt Mottagen återförsäkring. Styrelsen begränsar i tillämpliga fall försäkringsriskerna genom beslut om högsta tillåtna självbehåll för skilda slags försäkringsrisker och om vilka kategorier av återförsäkringsgivare som får användas för avgiven återförsäkring.

Skadeförsäkringsrisker består av både premierisker, reservrisker och katastrofrisker. Innebörden i dessa begrepp och Länsförsäkringar Saks generella metoder för att hantera dessa typer av risker beskrivs nedan.

KÄNSLIGHETSANALYS, Mkr

	Inverkan på vinst före skatt	Inverkan på eget kapital
10 % lägre premienivå	154	113
10 % ökad skadefrekvens eller högre genomsnittsskada	124	91
1 % högre skadeinflation årligen	635	468

Premierisk

Premierisken är risken att skade- och driftskostnader för nya skador inte täcks av premieintäkten.

I verksamhetsgrenar som trafik- och olycksfallsförsäkring adderas en stor mängd oberoende risker, vilket ger en god riskutjämning under förutsättning att premietariffen speglar de verkliga riskskillnaderna mellan olika grupper i försäkringskollektivet. Tarifferna och försäkringsvillkoren följs löpande upp och korrigeras vid behov. I övriga verksamhetsgrenar är, vid sidan av premieberäkningen, riskurvalsregler och riskbesiktning de viktigaste instrumenten för att kontrollera premierisken. Bolaget följer även detaljerade interna teckningsriktlinjer (riskurvalsregler) för att säkerställa riktig bedömning och kvantifiering av den risk som tecknas. Ett viktigt led i detta är besiktning av nya och befintliga risker. I samband med besiktning genomförs även skadeförebyggande åtgärder i form av rådgivning och installation av förebyggande produkter, vilket ytterligare förbättrar bolagets risk.

För att begränsa riskerna i försäkringsrörelsen har bolaget, genom avgiven återförsäkring, försäkrat sig mot risken för mycket stora skador. Bolagets egen kostnad per skadehändelse, självbehållet, och den gräns upp till vilken återförsäkringsskyddet täcker kostnader per skadehändelse, skydd, varierar från produkt till produkt.

ÅTERFÖRSÄKRING PER SKADEHÄNDELSE, Mkr

	Självbehåll	Skydd
Trafikförsäkring	2	300
Ansvarsförsäkring	20	300
Transportförsäkring	10	200
Olycksfallsförsäkring	20	250
Marin	10	200

För enskilda risker med en risksumma överstigande återförsäkringsskyddet köps återförsäkring risk för risk. Huvuddelen av återförsäkringsavtalen löper per kalenderår. Trafikförsäkringens skydd är anpassat till begränsningarna i Trafikskadelagen. För skador inträffade utomlands finns en tilläggsförsäkring som ger ett obegränsat skydd.

Reservrisk

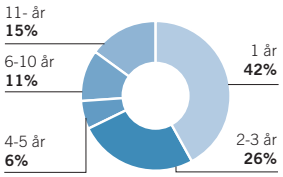
Reservrisk är risken att avsättningen för oreglerade skador inte räcker för att reglera inträffade skador.

Det totala åtagandet för pågående försäkringar samt för oreglerade skador uppgår till 18,2 mdr. Uppskattningen av kostnaden för de oreglerade skadorna, 17,4 mdr, är förknippad med osäkerhet om vad skadorna, kanske flera år framåt i tiden, kan komma att kosta. Detta är särskilt märkbart inom trafikförsäkringen som utgör merparten av bolagets åtagande. Här finns en stor osäkerhet om den framtida kostnadsutvecklingen på grund av att lagstiftning och myndighetsbeslut kan påverka fördelningen av kostnaderna för trafikskador mellan försäkringsbolagen och samhället samt att utsikterna till rehabilitering i sig är svårbedömda i många fall.

Reservutvecklingen följs löpande med hjälp av olika nyckeltal och med jämförelser med andra försäkringsbolag. Den aktuariella reservberäkningen utvecklas kontinuerligt så att använda metoder är väl anpassade till förutsättningarna för respektive verksamhetsgren eller del därav. En väsentlig del av uppföljningen är även de regelbundna genomgångar som görs av oreglerade skador. Länsförsäkringar Saks försäkringsportfölj har relativt hög duration genom den stora andelen trafikförsäkringsaffär, varför ändringar i skadeinflationen har betydande påverkan på behovet av avsättningar. Följande diagram visar hur nuvärdesberäknade förväntade betalningar på oreglerade skador fördelar sig på löptid.

NOT 2 RISK OCH RISKHANTERING, forts.

BERÄKNAD LÖPTIDSFÖRDELNING AV NUVÄRDESBERÄKNADE BETALNINGAR PÅ OREGLERADE SKADOR, BRUTTO

I följande tabell visas utvecklingen av uppskattad skadekostnad före återförsäkring, per skadeår

Mkr

	2003	2004	2005	2006	2007	2008	2009	Summa
Vid slutet av skadeåret	3 024,8	1 605,3	757,3	825,9	908,6	854,5	1 009,5	
Ett år senare	2 962,9	1 531,7	757,3	911,5	868,8	848,3		
Två år senare	2 701,5	1 458,7	794,9	876,3	772,3			
Tre år senare	2 503,2	1 491,9	750,7	830,4				
Fyra år senare	2 481,5	1 377,3	724,8					
Fem år senare	2 324,7	1 338,3						
Sex år senare	2 338,5							
Uppskattad skadekostnad	2 338,5	1 338,3	724,8	830,4	772,3	848,3	1 009,5	
Ackumulerade skadeutbetalningar	1 727,6	1 015,9	550,7	642,0	525,1	541,2	439,4	
Ersättningsreserv	610,8	322,4	174,1	188,4	247,2	307,1	570,1	2 420,1
Ersättningsreserv äldre årgångar								5 031,1
Ersättningsreserv för mottagen återförsäkring								5 951,9
Summa ersättningsreserv, brutto								**13 402,9**
Skadelivräntereserv, brutto								3 592,6
Skaderegleringsreserv, brutto								352,8
Avsättning för oreglerade skador, brutto								**17 348,4**
Ersättningsreserv, återförsäkrares andel								–5 657,1
Skadelivräntereserv, återförsäkrares andel								–
Skaderegleringsreserv, återförsäkrares andel								–87,7
Avsättning för oreglerade skador, återförsäkrares andel								**–5 664,7**
Avsättning för oreglerade skador, för egen räkning								**11 683,6**

Katastrofrisk

Katastrofrisk avser risken att extrema väderförhållanden, naturkatastrofer, epidemier eller katastrofer orsakade av mänskliga aktiviteter leder till mycket stora skadeutbetalningar.

Länsförsäkringar Sak har en låg exponering för katastrofrisker för egen räkning.

Länsförsäkringar Sak handhar ett för länsförsäkringsgruppen gemensamt återförsäkringsskydd avseende storm och naturkatastrofer. Erfarenheterna från stormen Gudrun år 2005 visade att de katastrofriskmodelleringar som då hade gjorts underskattat följderna för skogsskador. I samarbete med externa institut för riskmodellering har beräkningarna av katastrofrisk förnyats. För år 2008 höjdes skyddet till 7 mdr. Under 2009 har nivån på skyddet varit detsamma som för år 2008. Utöver detta finns en gruppintern återförsäkring för samma slags skador omfattande ytterligare 3 mdr som inträder om skadans storlek överskrider nivån för den externa återförsäkringen.

Marknadsrisk

I förvaltningen av Länsförsäkringar Saks tillgångar används bedömningar av dels möjligheter till god avkastning, dels risknivå både vad gäller att skapa placeringsstrategier och för mer operativa placeringsbeslut. De huvudsakliga tillgångsklasserna i portföljförvaltningen är aktier, räntebärande värdepapper och fastigheter.

En så kallad normalportfölj definieras som utgångspunkt för hur placeringarna ska fördelas på tillgångsklasser och regioner. Underlag för beslut om normalportfölj och för kortsiktiga placeringsbeslut tas fram. Analyser genomförs kontinuerligt av förväntad framtida avkastning och risk för de tillgångsklasser som kan ingå i placeringsportföljerna.

Marknadsrisker i kapitalförvaltningen styrs genom beslut i Länsförsäkringar Saks styrelse om normalportfölj och i vilken utsträckning den faktiska portföljen får avvika från normalportföljen. Styrelsen tar därmed ställning till dels vilken risknivå som ska gälla för placeringsverksamheten, dels vilken frihet som ges för den operativa förvaltningsorganisationen att söka höja avkastningen genom att avvika från normalportföljen.

NOT 2 RISK OCH RISKHANTERING, forts.

Förändringar i räntesatser, valutakurser, aktiekurser och råvarupriser samt förändringar i deras respektive volatilitet påverkar marknadsvärdena för finansiella tillgångar och skulder.

Derivatinstrument används i förvaltningen av placeringstillgångarna i syfte att effektivisera förvaltningen samt att nå önskad riskprofil.

KÄNSLIGHETSANALYS, Mkr

	Inverkan på vinst Före skatt
Ränterisk 1 % högre räntenivå	–498,3
Aktierisk 10 % lägre aktiekurser	–60,7
Valutarisk 10 % svagare krona	–33,3
Kreditspreadrisk 1 % ökad kreditspread	–47,4
Ränterisk 1 % högre räntenivå skadelivränta*	–516

*Bolaget har motsvarande tillgångar placerade i realränteobligationer.

Ränterisk

Ränterisk är risken att nettovärdet av tillgångar, skulder och försäkringstekniska åtaganden minskar på grund av ändrade marknadsräntor. Värdet av försäkringstekniska åtaganden enligt gällande redovisningsregler för skadeförsäkring fastställs inte med utgångspunkt i marknadsräntan. Ett undantag är försäkringstekniska åtagande för skadelivränta. Från och med 2008 är denna skuld räntekänslig. Redovisade ränterisken nedan avser enbart tillgångar och skulder.

Den önskade ränterisken beskrivs och beslutas i ett önskat mål för durationen med ett rebalanseringsintervall. Derivatinstrument som exempelvis ränteswapkontrakt används för att hantera ränterisken.

Exponeringen för ändrade marknadsräntor framgår av följande tabell utvisande räntebindningstider för fastförräntande tillgångar och skulder, netto.

Räntebindningstider för Länsförsäkringar Saks tillgångar och skulder, netto (inkl. derivat) per 2009-12-31, Mkr

Totalt	Mindre än 1 år	1-5 år	5-10 år	Mer än 10 år
Fastförräntande tillgångar minus fastförräntande skulder	105,0	451,1	310,0	2 090,9

Tabellen visar den nominella ränteförfallostrukturen netto.

Aktierisk

Aktierisk är risken att värdet av tillgångar minskar på grund av fallande aktiekurser. Risken beskrivs och beslutas i en normalportfölj med exponering per region med ett rebalanseringsintervall. Inom vissa valda regioner sker sedan placering med ett flertal förvaltare för att minska förvaltarrisken på en enskild region. För de regioner/marknader som inte blir föremål för investering via flera förvaltare, sker investering i önskat marknadsindex.

Fastighetsrisk

Fastighetsrisk är risken att värdet av tillgångar minskar på grund av fallande fastighetspriser. Fastighetspriserna är en effekt av antaganden om gällande avkastningskrav samt hyresnivåer. Antaganden om avkastningskrav följer normalt gällande räntеantaganden.

Fastighetsrisken i Länsförsäkringar Sak härrör till övervägande del från ägandet av den kontorsfastighet i Stockholm som Länsförsäkringar AB-koncernen nyttjar för sin verksamhet.

Kreditspreadrisk

Kreditspreadrisk är risken att värdet av tillgångar minskar på grund av ökande differens mellan marknadsräntor på obligationer med kreditrisk och statspapper.

Beslut om hur stor del av obligationsportföljen som ska utgöras av obligationer med kreditrisk fattas mot bakgrund av rådande marknadsförutsättningar.

Obligationsplaceringar fördelade på ratingklasser	Mkr
AAA – svenska staten	3 805
AAA - övriga	209
AA	1 073
A	778

Valutarisk

Valutarisk är risken att nettovärdet av tillgångar, skulder och försäkringstekniska åtaganden minskar på grund av ändrade valutakurser.

Beslut om storleken på valutaexponering fattas mot bakgrund av rådande marknadsförutsättningar.

Länsförsäkringar Saks nettoexponering i utländsk valuta 2009-12-31

Valuta	Motvärde i Mkr
EUR	95
GBP	21
DKK	13
USD	–44
JPN	–18
Övriga valutor	–19
Totalt	**48**

Den totala valutaexponeringen netto uppgick 2009-12-31 till 0,4 procent av totala placeringstillgångar.

NOT 2 RISK OCH RISKHANTERING, forts.

Motpartsrisk

Med motpartsrisk avses risken att motparter inte fullgör sina åtaganden och att eventuella säkerheter inte täcker fordran. Länsförsäkringar Saks exponering för motpartsrisker uppstår främst genom avgiven återförsäkring och genom användning av finansiella derivat.

Motpartsriskerna mot återförsäkringsgivare avser återförsäkringsfordringar och återförsäkrares andel av oreglerade skador. För att begränsa motpartsriskerna på återförsäkringsgivare finns regler för val av återförsäkringsbolag. Minimikravet vid val av återförsäkrare är bland annat att dessa ska ha minst A-rating enligt ratinginstitutet Standard & Poor's när det gäller affär med lång avvecklingstid och minst BBB-rating på övrig affär. Därtill eftersträvas en spridning av avgiven återförsäkring på ett flertal återförsäkringsgivare.

Länsförsäkringar Sak bedömer regelbundet nedskrivningsbehovet för tillgångar avseende återförsäkringsavtal. Förfallna fordringar kontrolleras löpande.

Motpartsrisker i finansiella derivat hanteras genom regler om godkänd exponering per motpart. Storleken på tillåten exponering beror av motpartens rating. Exponeringarna begränsas genom ISDA-avtal (nettningsavtal) samt tillhörande avtal kring ställande av säkerheter vid vissa uppnådda motpartsexponeringar.

Exponering för motpartsrisker	Finansiella derivat (exponering enligt marknadsvärden), Mkr
AAA	–
AA	–0,1
A	–14,7

Exponering för motpartsrisker	Återförsäkring i procent
AAA	3
AA	28
A	68
BBB	1

Ovanstående fördelning avser exponering för köpt externt skydd inför 2010.

Operativ risk

Operativ risk är risk för förluster till följd av icke ändamålsenliga eller misslyckade processer, mänskliga fel, felaktiga system eller externa händelser.

Varje enhet inom Länsförsäkringar Sak svarar för att förebygga operativa risker inom sitt ansvarsområde. Riskanalyser genomförs årligen dels på bolagsnivå, dels i den operativa verksamheten. För att möta de ökande kraven i incidenthanteringen införs ett gemensamt systemstöd avsett att likrikta mätmetodiken för operativ risk i hela koncernen. Vidare fastställs en kontinuitetsplan årligen av företagsledningen.

Internrevisionen, som rapporterar direkt till styrelsen, granskar och utvärderar verksamhetens interna styrning. Compliancefunktionen har till uppgift att identifiera och rapportera risker som kan uppkomma till följd av bristande regelefterlevnad.

Koncentrationsrisk

Från och med 2004 tecknas merparten av Länsförsäkringars trafikförsäkringsaffär av de lokala länsförsäkringsbolagen. Inträffade skador för affär tecknad fram till och med 2003 avvecklas inom Länsförsäkringar Sak. Av totala försäkringstekniska avsättningar före avgiven återförsäkring på 18,2 mdr avser 49 procent försäkringsgrenen Trafik.

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk

Likviditetsrisk inklusive finansieringsrisk är risken för att egna åtaganden inte kan fullgöras på grund av brist på likvida medel eller att de kan fullgöras endast genom upplåning till avsevärt högre kostnad än normalt. Länsförsäkringar Saks likviditetsrisker är begränsade eftersom premierna tas in i förväg och stora skadebetalningar vanligen är kända långt innan de förfaller. Vidare är merparten av Länsförsäkringar Saks placeringstillgångar likvida med kort varsel.

Belopp i Mkr om inget annat anges

NOT 3 PREMIEINKOMST

	2009	2008
Direkt försäkring, Sverige	1 408,8	1 509,5
Direkt försäkring övriga EES	1,8	0,1
Mottagen återförsäkring	2 476,2	2 490,5
Summa	**3 886,8**	**4 000,1**

NOT 4 KAPITALAVKASTNING ÖVERFÖRD FRÅN FINANSRÖRELSEN

	2009	2008
Överförd kapitalavkastning	387,8	463,6
Räntesatser, procent		
Avsättningar för försäkringar med lång avvecklingstid i run-off SEK	3,50	3,50
Avsättningar för trafikförsäkring ej i run-off SEK	3,50	3,50
Avsättningar för skadelivräntor SEK (den reala grundenliga diskonteringsräntan)	3,50	3,50
Avsättningar för övriga försäkringar med lång avvecklingstid ej i run-off SEK	3,50	3,50
Avsättningar för försäkringar med kort avvecklingstid SEK	3,50	3,50
Avsättningar USD	5,40	5,30
Avsättningar GBP	5,40	6,10
Avsättningar EUR	5,40	4,80
Avsättningar i annan utländsk valuta	5,40	5,40

Den överförda kapitalavkastningen har beräknats på halva premieintäkten efter avgiven återförsäkring samt på genomsnittet av in- och utgående avsättningar för oreglerade skador efter avgiven återförsäkring under året.

NOT 5 ÖVRIGA TEKNISKA INTÄKTER OCH KOSTNADER

	2009	2008
Beståndsersättning	5,8	6,1
Summa	**5,8**	**6,1**

Delar av försäkringsbestånd avseende försäkringsskydd för rikstäckande kunder inom företagsmotor har sålts till de lokala länsförsäkringsbolagen.

NOT 6 UTBETALDA FÖRSÄKRINGSERSÄTTNINGAR

	2009	2008
Utbetalda skadeersättningar	–1 501,6	–1 330,8
Driftskostnader för skadereglering	–169,0	–227,8
Summa	**–1 670,6**	**–1 558,5**

NOT 7 DRIFTSKOSTNADER

Totala driftskostnader per kostnadsslag

	2009	2008
Personalkostnader	–132,8	–481,7
Lokalkostnader	–14,8	–44,6
Avskrivningar	–43,6	–36,7
Serviceintäkter	45,3	769,5
Övriga kostnader	–459,2	–981,1
Summa	**–605,1**	**–782,6**

Totala driftskostnader funktionsindelade

	2009	2008
Driftskostnader i kapitalförvaltning	–114,6	–77,0
Driftskostnader i fastighetsförvaltning	–0,3	–0,2
Driftskostnader för skadereglering	–168,9	–227,8
Driftskostnader för anskaffning och administration	–321,3	–477,7
Summa	**–605,1**	**–782,6**

Driftskostnader

Anskaffningskostnader [1]	–248,8	–215,9
Förändring av Förutbetalda anskaffningskostnader	1,9	3,9
Administrationskostnader	–286,8	–511,7
Provisioner och vinstandelar i avgiven återförsäkring	212,4	246,1
Summa	**–321,3**	**–477,7**
Varav kostnad för hyra av lokaler, inventarier och IT-utrustning	–14,8	–39,4
Bolaget hyr lokaler, inventarier och IT-utrustningar av moderbolaget Länsförsäkringar AB.		
[1] Varav provisioner för direkt försäkring	–95,3	–87,3

NOT 8 KAPITALAVKASTNING, INTÄKTER

	2009	2008
Hyresintäkter från byggnader och mark	4,6	5,9
Utdelning på aktier och andelar	51,0	75,2
Utdelning från intresseföretag	3,2	–
Ränteintäkter		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	240,5	353,4
Övriga ränteintäkter	17,8	170,6
Resultat från handelsbolagsandelar	85,5	31,4
Valutakursvinst, netto	11,9	204,7
Realisationsvinster, netto		
Aktier och andelar i koncernföretag	130,9	0,1
Räntebärande värdepapper, koncernföretag	196,9	0,4
Aktier och andelar [1]	0,9	–
Summa	**743,3**	**841,9**

[1] Placeringstillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen.

NOT 9 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER

	2009	2008
Driftskostnader, byggnader och mark	–2,4	–2,8
Kapitalförvaltningskostnader	–115,8	–77,2
Räntekostnader		
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	–4,9	–69,1
Övriga räntekostnader	–35,0	–74,9
Omräkning skadelivräntereserv	–54,7	–
Nedskrivning aktier och andelar i dotterföretag	–115,5	–
Realisationsförluster, netto		
Aktier och andelar	–177,9	–1 570,4
Obligationer och andra räntebärande värdepapper [1]	–	–1 204,4
Övriga placeringstillgångar	–3,0	–2,8
Summa	**–509,2**	**–3 001,5**

[1] Placeringstillgångar identifierade som poster värderade till verkligt värde över resultaträkningen.

NOT 9 KAPITALAVKASTNING, KOSTNADER, forts

Vinst/förlust uppdelat per värderingskategori	2009	2008
Derivattillgångar avsedda för riskhantering, ej säkringsredovisning	–63,9	–1 340,0
Övriga finansiella tillgångar till verkligt värde via resultaträkningen	591,9	–1 434,1
Övriga finansiella skulder	–	–66,7
Lånefordringar och kundfordringar	2,7	24,4
Poster som ej fördelas på kategori		
Valutakursresultat	11,9	204,7
Räntenetto	–58,0	4,3
Kapitalförvaltningskostnader	–114,9	–77,2
Av- och nedskrivning av aktier och andelar	–115,5	–
Icke finansiella poster som ingår i kapitalavkastningen netto	269,2	31,6
Summa	**523,4**	**–2 652,9**

NOT 10 OREALISERADE VINSTER OCH FÖRLUSTER PÅ PLACERINGSTILLGÅNGAR

	Orealiserade vinster		Orealiserade förluster	
Orealiserat resultat	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**
Byggnader och mark	–	–	–87,8	–
Aktier och andelar	200,0	–	–	–713,9
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	177,1	70,1	–0,9	–
Derivat	1,0	150,5	–	–
Summa	**378,1**	**220,6**	**–88,7**	**–713,9**

NOT 11 SKATT PÅ ÅRETS RESULTAT

	2009	2008
Aktuell skatt	54,6	5,9
Summa aktuell skatt	**54,6**	**5,9**
Uppskjuten skatt		
Uppskjuten skattekostnad avseende temporära skillnader	2,7	150,1
Uppskjuten skatteintäkt under året aktiverat skattemässigt underskott	–203,8	510,2
Summa uppskjuten skatt	**–201,1**	**660,4**
Totalt redovisad skatteintäkt/kostnad	**–146,5**	**666,3**
Avstämning av effektiv skattesats		
Resultat före skatt	511,2	–2 466,6
Skatt enligt gällande skattesats	–134,4	690,6
Skatt ej avdragsgilla kostnader	–47,8	5,6
Skatt ej skattepliktiga intäkter	66,3	10,4
Skatt hänförlig till tidigare år	–30,5	5,3
Ändrade skattesatser	–	–34,4
Summa skatt på årets resultat	**–146,5**	**666,3**
Gällande skattesats, procent	26	28
Effektiv skattesats, procent	29	27

Se också Not 26, Uppskjuten skatt.

NOT 12 ANDRA IMMATERIELLA TILLGÅNGAR

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående anskaffningsvärde	191,3	180,1
Tillkommande tillgångar	5,8	11,2
Utgående anskaffningsvärde	**197,1**	**191,3**
Ingående ackumulerad avskrivning	–70,9	–46,3
Årets avskrivning	–28,0	–24,6
Utgående ackumulerad avskrivning	**–98,9**	**–70,9**
Summa	**98,2**	**120,4**

Årets anskaffningar avser egenutvecklade system. Andra immateriella tillgångar består av kundregister/försäkringsbestånd samt egenutvecklade system.

NOT 13 BYGGNADER OCH MARK

	Anskaffningsvärde	Verkligt värde	Ytvakansgrad	Direktavkastning %	Värdeförändring*)
Förvaltningsfastigheter värde 2009-12-31	–	–	–	–	–
Förvaltningsfastigheter värde 2008-12-31	5,2	93,0	0,0	3,2	–36,3

*) Värdeförändring avser förändring av verkligt värde om direktavkastningskravet höjs med två procentenheter.

	Anskaffningsvärde		Verkligt värde	
Periodens värdeförändring	**2009-12-31**	**2008-12-31**	**2009-12-31**	**2008-12-31**
Ingående balans	5,2	5,2	93,0	93,0
Resultat från justeringar av verkligt värde	–5,2	–	–93,0	–
Utgående balans	**0,0**	**5,2**	**0,0**	**93,0**

Sammanställning av värden

2009-12-31	**Taxeringsvärde**	**Verkligt värde**	**Anskaffningsvärde**
Förvaltningsfastigheter	0,0	0,0	0,0

Påverkan på periodens resultat	**2009**	**2008**
Hyresintäkter	4,6	5,9
Direkta kostnader för fastigheter som genererat hyresintäkter under perioden (drifts- och underhållskostnader, fastighetsskatt och tomträttsavgälder)	–2,4	–2,8

Resultatposterna ovan ingår i resultatraderna Kapitalavkastning, intäkter och Kapitalavkastning, kostnader.

NOT 14 AKTIER OCH ANDELAR I KONCERNFÖRETAG

Företagets namn	**Organisations-nummer**	**Säte**	**Antal aktier och andelar**	**Ägarandel**	**Eget kapital 2009-12-31**	**Resultat 2009**	**Bokfört värde 2009-12-31**
Agria Försäkrings AB	516401-8003	Stockholm	40 000	100	355,4	160,6	658,6
Länsförsäkringar Sak Fastighets AB	556683-6416	Stockholm	1 000	100	68,0	0,0	68,0
Länsförsäkringar EFEL Livförsäkring AB	516406-0658	Stockholm	60 000	100	60,4	3,5	60,0
Länsförsäkringar EFEL Skadeförsäkring AB	516406-0666	Stockholm	65 000	100	66,1	31,7	355,0
Länsförsäkringar Grupplivförsäkrings AB	516401-6692	Stockholm	28 000	100	217,9	–5,3	330,5
Utile Dulci 2 HB	916601-0067	Stockholm	3 996	100	166,8	85,6	363,9
Summa 2009-12-31					**934,6**	**276,1**	**1 836,1**
Summa 2008-12-31					**891,9**	**–96,1**	**1 833,3**

Samtliga aktier och andelar är onoterade.

Anskaffningsvärde	**2009-12-31**	**2008-12-31**
Ingående balans	1 833,3	480,0
Tillkommande och avgående tillgångar	2,8	1 353,2
Utgående balans	**1 836,1**	**1 833,3**
Ackumulerade nedskrivningar		**–**
Summa bokfört värde	**1 836,1**	**1 833,3**
Verkligt värde	**2 371,0**	**2 430,0**

NOT 15 LÅN TILL KONCERNFÖRETAG

	2009-12-31	2008-12-31
Reverslån till Utile Dulci 2 HB	1 205,0	1 310,0
Länsförsäkringar Hypotek AB (publ)	660,3	54,1
Summa	**1 865,3**	**1 364,1**

Lånet till Utile Dulci 2 HB löper med förlängning med tre månader i taget. Ränta tre månaders STIBOR. Länsförsäkringar Hypotek består av noterade obligationer.

NOT 16 AKTIER OCH ANDELAR I INTRESSEFÖRETAG

Företagets namn	Organisations-nummer	Säte	Antal aktier och andelar	Kapital-andel %	Eget kapital 2009-12-31	Resultat 2009	Bokfört värde 2009-12-31
Länsförsäkringsbolagens Fastighets HB Humlegården	916604-6459	Stockholm	188 722	29	0,7	0,0	0,0
Consulting AB Lennermark & Andersson	556131-2223	Örebro	1 582	29	32,1	7,7	10,7
European Alliance Partners Company AG*	CH-0203026423-1	Zürich	12 331	17	54,2	–2,4	8,0
Summa							**18,7**

Samtliga aktier och andelar är onoterade.

Anskaffningsvärde	**2009-12-31**	**2008-12-31**
Ingående balans	18,7	19,0
Tillkommande och avgående tillgångar	–	–0,3
Utgående balans	**18,7**	**18,7**
Ackumulerade nedskrivningar		
Ingående balans	–	–3,0
Årets nedskrivningar	–	3,0
Utgående balans	–	–
Summa bokfört värde	**18,7**	**18,7**

Finansiell information i sammandrag avseende intresseföretagen
Uppgifterna avser Länsförsäkringar Saks ägarandel

	2009	2008
Intäkter	38,6	32,8
Resultat	5,3	2,9
Tillgångar	144,7	229,1
Skulder	58,4	209,4
Eget kapital	86,3	19,7

*) Anledningen till varför European Alliance Partners Company AG klassificeras som intresseföretag trots att ägarandelen understiger 20 procent är att Länsförsäkringar Sak anses ha ett betydande inflytande i bolaget. Länsförsäkringar Sak är representerat i bolagets styrelse och har rättighet att delta i alla beslut som fattas, inklusive strategiska frågor och frågor som rör riktlinjer, budget och verksamhetsplaner. Vidare sker ett stort utbyte av information med bolaget.

NOT 17 AKTIER OCH ANDELAR

	Verkligt värde 2009-12-31	Verkligt värde 2008-12-31
Noterade aktier och andelar	315,1	417,1
Onoterade aktier och andelar	499,0	522,6
Summa	**814,1**	**939,8**
Anskaffningsvärde	573,9	856,5

Aktier och andelar är värderade till verkligt värde via resultaträkningen.

NOT 18 OBLIGATIONER OCH ANDRA RÄNTEBÄRANDE VÄRDEPAPPER

	Verkligt värde 2009-12-31	Verkligt värde 2008-12-31
Emittent		
Svenska staten	3 805,0	912,2
Svenska bostadsinstitut	2 061,0	3 204,2
Övriga svenska emittenter	111,3	108,0
Utländska stater	–	2 836,3
Övriga utländska emittenter	2 756,5	1 758,9
Summa	**8 733,8**	**8 819,5**
Marknadsstatus		
Noterade värdepapper	8 733,8	8 819,5
	2009-12-31	**2008-12-31**
Upplupet anskaffningsvärde	8 334,7	8 216,1

Värdepapperens bokförda värden jämfört med nominellt belopp

	2009-12-31	2008-12-31
Bokfört värde	8 733,8	8 819,5
Nominellt värde	7 457,8	8 610,5
Skillnad	**1 276,0**	**209,0**
Summa överstigande belopp	1 281,6	213,1
Summa underskridande belopp	–5,6	–4,1
Nettoskillnad	**1 276,0**	**209,0**

NOT 19 DERIVAT

Derivatinstrument med positiva värden eller värde noll

	Verkligt värde		Nominellt belopp	
	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Aktierelaterade derivat	0,2	0,2	307,1	215,3
Ränterelaterade derivat	1,4	0,3	1 338,5	655,0
Valutarelaterade derivat	31,7	205,6	3 713,1	8 247,7
Summa	**33,3**	**206,1**	**5 358,7**	**9 118,0**

Derivatinstrument med negativa värden	Verkligt värde		Nominellt belopp	
	2009-12-31	2008-12-31	2009-12-31	2008-12-31
Aktierelaterade derivat	0,5	0,0	559,6	503,9
Valutarelaterade derivat	46,6	449,6	3 729,9	8 514,4
Summa	**47,1**	**449,6**	**4 289,5**	**9 018,3**

NOT 20 FORDRINGAR AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	2009-12-31	2008-12-31
Fordringar på försäkringstagare	171,1	189,3
Fordringar på försäkringsmäklare	–	–
Fordringar på försäkringsföretag	1,6	6,6
Summa	**172,7**	**195,9**

NOT 21 ÖVRIGA FORDRINGAR

	2009-12-31	2008-12-31
Fordringar avseende koncernföretag	136,9	231,6
Fordran på moderbolag	485,2	278,1
Fordringar avseende Länsförsäkringar Liv Försäkrings AB, koncernen	21,4	49,9
Övriga fordringar	42,1	276,8
Summa	**685,6**	**836,6**

NOT 22 KATEGORIER AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER

	Lånefordringar och kundfordringar	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde	Innehav för handelsändamål	Icke finansiella tillgångar	Summa redovisat värde	Verkligt värde
TILLGÅNGAR						
Andra immateriella tillgångar				98,2	98,2	
Aktier i koncernföretag				1 836,1	1 836,1	2 371,1
Aktier och andelar i intresseföretag				18,7	18,7	21,4
Lån till koncernföretag		1 865,3			1 865,3	1 865,3
Aktier och andelar		814,1			814,1	814,1
Obligationer och andra räntebärande värdepapper		8 733,8			8 733,8	8 733,8
Derivat			33,3		33,3	33,3
Övriga finansiella tillgångar		92,6			92,6	92,6
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring				50,5	50,5	
Återförsäkrares andel av försäkringstekniska avsättningar				5 912,6	5 912,6	
Fordringar avseende direkt försäkring				172,7	172,7	
Fordringar avseende återförsäkring				171,2	171,2	
Övriga fordringar	138,3			547,5	685,8	138,3
Uppskjuten skattefordran				331,6	331,6	
Kassa och bank	573,3				573,3	
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter		60,4		27,5	87,9	60,4
Summa tillgångar	**711,6**	**11 566,2**	**33,3**	**9 166,6**	**21 477,7**	**14 130,3**

	Finansiella skulder värderade till verkligt värde	Innehav för handelsändamål	Övriga finansiella skulder	Icke finansiella skulder	Summa redovisat värde	Verkligt värde
SKULDER						
Försäkringstekniska avsättningar				18 146,1	18 146,1	
Andra avsättningar				210,6	210,6	
Depåer från återförsäkrare				39,6	39,6	
Skulder avseende direkt försäkring				328,6	328,6	
Skulder avseende återförsäkring				353,5	353,5	
Derivat		47,1			47,1	47,1
Övriga skulder			8,0	75,9	83,9	8,0
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader			11,6	193,8	205,4	11,6
Summa skulder		**47,1**	**19,6**	**19 348,1**	**19 414,8**	**66,7**

NOT 22 KATEGORIER AV TILLGÅNGAR OCH SKULDER, forts.

Nivånot för finansiella instrument värderade till verkligt värde i årets resultat.

Nivå 1: Enligt priser noterade på en aktiv marknad för samma instrument.
Nivå 2: Utifrån direkt eller indirekt oberverbara marknadsdata som inte inkluderas i nivå 1.
Nivå 3: Utifrån indata som inte är oberverbara på marknaden.

TILLGÅNGAR	Nivå 1 2009	Nivå 2 2009	Nivå 3 2009	Total 2009
Aktier och andelar	315,1	497,1	1,9	814,1
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	8 733,8			8 733,8
Derivat	1,5	31,8		33,3
SKULDER				
Derivat	–0,5	47,7		47,1

Finansiella instrument värderade till verkligt värde enligt Nivå 3 ovan.

	Finansiella tillgångar värderade till verkligt värde via resultaträkningen Finansiella tillgångar värderade enligt Fair value option 2009-12-31
Öppningsbalans 2009-01-01	3,7
Totalt redovisade vinster och förluster	
– redovisade i årets resultat	–1,8
– redovisat i övrigt totalresultat	
Utgående balans 2009-12-31	**1,9**

NOT 23 FÖRUTBETALDA ANSKAFFNINGSKOSTNADER

	2009-12-31	2008-12-31
Ingående förutbetalda anskaffningskostnader	14,4	10,5
Årets avskrivning	–14,4	–10,5
Årets avsättning	**16,3**	**14,4**

Samtliga anskaffningskostnader har en avskrivningstid inom ett år.

NOT 24 ÖVRIGA FÖRUTBETALDA KOSTNADER OCH UPPLUPNA INTÄKTER

	2009-12-31	2008-12-31
Övriga upplupna intäkter	6,6	27,4
Övriga förutbetalda kostnader	4,6	12,1
Summa	**11,2**	**39,5**

NOT 25 FÖRSÄKRINGSTEKNISKA AVSÄTTNINGAR

	2009-12-31			2008-12-31		
	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto	Brutto	Återförsäkrares andel	Netto
Ej intjänade premier						
Ingående balans	584,1	155,1	429,0	397,9	75,3	322,7
Avsättningar under perioden	112,4	60,4	52,0	187,2	79,4	107,8
Valutakursförändring	–0,2	–0,3	–0,1	–1,0	0,4	–1,4
Utgående balans	**696,3**	**215,2**	**481,1**	**584,1**	**155,1**	**429,0**
Kvardröjande risk						
Ingående balans	21,5	–	21,5	1,4	–	1,4
Avsättningar under perioden	80,0	32,7	47,3	20,1	–	20,1
Utgående balans	**101,5**	**32,7**	**68,8**	**21,5**	**–**	**21,5**
Oreglerade skador						
Inträffade och rapporterade skador	9 815,2	2 666,6	7 148,6	10 545,9	3 093,6	7 452,3
Inträffade men ej rapporterade skador	4 016,1	2 900,4	1 115,7	3 569,2	2 380,5	1 188,7
Skadelivräntor	3 427,3	–	3 427,3	3 212,0	–	3 212,0
Skaderegleringskostnad	406,1	8,9	397,2	536,5	8,7	527,7
Summa ingående balans	**17 664,7**	**5 575,9**	**12 088,8**	**17 863,6**	**5 482,9**	**12 380,7**
Periodens avsättning	–276,7	103,4	–380,1	–333,6	68,8	–402,4
Övertagna försäkringsbestånd	4,5	–	4,5	12,0	–	12,0
Förändring mot Eget kapital	–	–	–	38,5	–	38,5
Valutakursförändring	–44,2	–14,5	–29,7	84,3	24,2	60,1
Inträffade och rapporterade skador	8 968,6	2 266,6	6 702,0	9 815,2	2 666,6	7 148,7
Inträffade men ej rapporterade skador	4 434,3	3 390,4	1 043,9	4 016,1	2 900,4	1 115,7
Skadelivräntor	3 592,6		3 592,6	3 427,3	–	3 427,3
Skaderegleringskostnad	352,8	7,7	345,1	406,1	8,9	397,2
Summa utgående balans	**17 348,4**	**5 664,7**	**11 683,6**	**17 664,7**	**5 575,8**	**12 088,9**

Avsättning för oreglerade skador före diskontering, för sjuk- och olycksfallsförsäkring för barn uppgår till 37,8 Mkr. Motsvarande belopp efter diskontering är 35,8 Mkr. Diskonteringsräntan är 3,0 procent.

NOT 26 UPPSKJUTEN SKATT

Redovisade uppskjutna skattefordringar och skatteskulder kan hänföras till följande

	Tillgångar		Skulder		Netto	
31 december	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**	**2009**	**2008**
Byggnader och mark	–	–	–	23,7	–	23,7
Andra finansiella placeringstillgångar	–	–	–	17,9	–	17,9
Skulder	–55,8	–64,0	30,5	–	–25,2	–64,0
Utnyttjande av underskottsavdrag	–306,4	–510,2	–	–	–306,4	–510,2
Uppskjuten skattefordran(–) / uppskjuten skatteskuld (+)	**–362,2**	**–574,3**	**30,5**	**41,5**	**–331,6**	**–532,7**
Kvittning	30,5	41,5	–30,5	–41,5	–	
Netto uppskjuten skattefordran (–) / uppskjuten skatteskuld (+)	**–331,6**	**–532,7**	–	–	**–331,6**	**–532,7**

Bolaget har inga temporära skillnader med skattemässig effekt i koncern- och intresseföretag.

Förändring av uppskjuten skatt i temporära skillnader och underskottsavdrag

	Belopp vid årets ingång	Redovisat över resultat-räkning	Belopp vid årets utgång
Byggnader och mark	23,7	–23,7	–
Andra finansiella placeringstillgångar	17,9	–17,9	–
Skulder	–64,0	38,8	–25,2
Utnyttjande av underskottsavdrag	–510,2	–203,8	–306,4
Uppskjuten skattefordran (–) / skatteskuld (+)	**–532,7**	**201,1**	**–331,6**

NOT 27 ÖVRIGA AVSÄTTNINGAR

	2009-12-31	2008-12-31
Pensionsavsättning enligt avtal om möjlighet att frivilligt gå i pension från 62 års ålder	8,5	18,8
Övriga avsättningar	198,9	181,8
Summa	**207,4**	**200,7**

NOT 28 SKULDER AVSEENDE DIREKT FÖRSÄKRING

	2009-12-31	2008-12-31
Skulder till försäkringstagare	12,2	42,4
Skulder till försäkringsmäklare	18,2	22,0
Skulder till försäkringsföretag	298,2	382,4
Summa	**328,6**	**446,8**

NOT 29 ÖVRIGA SKULDER

	2009-12-31	2008-12-31
Skulder avseende koncernföretag	0,1	3,4
Skuld till moderbolaget	57,7	9,9
Skulder avseende länsförsäkringsbolag	0,7	2,3
Övriga skulder	25,4	83,5
Summa	**83,9**	**99,1**

NOT 30 ÖVRIGA UPPLUPNA KOSTNADER OCH FÖRUTBETALDA INTÄKTER

	2009-12-31	2008-12-31
Premier, influtna ej förfallna	54,1	43,4
Upplupen semester- och övertidsersättning	7,8	18,0
Övrigt	143,5	316,6
Summa	**205,4**	**378,0**

NOT 31 FÖRVÄNTADE ÅTERVINNINGS- OCH REGLERINGSTIDER, BELOPP SOM FÖRVÄNTAS ÅTERVINNAS

	Inom 12 månader	Efter 12 månader	Totalt
TILLGÅNGAR			
Andra immateriella tillgångar	–	98,2	98,2
Aktier i koncernbolag	–	1 836,1	1 836,1
Aktier och andelar i intresseföretag	–	18,7	18,7
Lån till koncernföretag	1 865,3		1 865,3
Aktier och andelar		814,1	814,1
Obligationer och andra räntebärande värdepapper	107,6	8 626,2	8 733,8
Derivat	31,9	1,4	33,3
Övriga finansiella tillgångar		92,6	92,6
Depåer hos företag som avgivit återförsäkring	50,5		50,5
Återförsäkrares andel av försäkringtekniska avsättningar	3 566,8	2 345,8	5 912,6
Fordringar avseende direktförsäkringar	172,7		172,7
Fordringar avseende återförsäkring	85,6	85,6	171,2
Övriga fordringar	685,8		685,8
Uppskjuten skattefordran	331,6		331,6
Kassa och bank	573,3		573,3
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	87,9		87,9
Summa tillgångar	**7 559,0**	**13 918,7**	**21 477,7**
SKULDER			
Försäkringstekniska avsättningar	6 599,7	11 546,4	18 146,1
Övriga avsättningar	40,0	170,6	210,6
Depåer från återförsäkrare	39,6		39,6
Skuld avseende direkt försäkring	328,6	–	328,6
Skuld avseende återförsäkring	176,7	176,8	353,5
Derivat redovisade som skulder	46,6	0,5	47,1
Övriga skulder	83,9		83,9
Förutbetalda intäkter och upplupna kostnader	205,4		205,4
Summa skulder	**7 520,5**	**11 894,3**	**19 414,8**

NOT 32 PENSIONER

Förmånsbestämda pensionsplaner

Bolaget har en förmånsbestämd pensionsplan som är ett pensionsavtal från 2006 för försäkringsbranschen. Personer som är födda 1955 eller tidigare kan frivilligt gå i pension vid 62 års ålder. Villkoren för denna plan är utformade så, att som pension erhålls cirka 65 procent av den pensionsmedförande lönen vid 62 års ålder. Utöver denna plan finns ett antal mindre planer som nästan enbart omfattar anställda som redan uppnått pensionsåldern. Dessa planer omfattar ålderspension samt i en del fall även efterlevandepension. Pensionsbeloppen utgår i förhållande till slutlönen vid pensioneringen och är i de allra flesta fallen livsvariga. I de fall uppräkning av pensionen är avtalad följer koncernen de normer som Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK) tillämpar.

	2009	2008
Pensionsförpliktelser		
Avsatt till pensioner	7,8	8,6
Övriga avsättningar	11,8	22,5
Summa	**19,6**	**31,1**
Av det belopp som redovisas som Avsatt till pensioner omfattas endast följande belopp av Tryggandelagen	7,8	8,6

Årets förändring av kapitalvärdet av förpliktelser i egen regi för vilka det inte finns några avskiljda tillgångar		
Ingående kapitalvärde den 1 januari enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelsen	22,5	35,4
Intäkt/kostnad exklusive räntekostnad som påverkat resultatet	–11,4	–14,2
Räntekostnad	0,6	1,3
Kapitalvärdet per den 31 december	**11,8**	**22,5**

Årets förändring av kapitalvärdet av förpliktelser i egen regi vilka helt eller delvis täcks av särskilt avskiljda tillgångar		
Ingående kapitalvärde den 1 januari enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelsen	8,6	9,2
Utbetalda pensioner	–1,3	–1,3
Annan förändring av kapitalvärdet	0,5	0,7
Kapitalvärdet per den 31 december	**7,8**	**8,6**

Årets förändring av det totala kapitalvärdet av förpliktelser i egen regi		
Ingående kapitalvärde den 1 januari enligt svenska principer för beräkning av pensionsförpliktelsen	31,1	44,6
Intäkt/kostnad exklusive räntekostnad som påverkat resultatet	–11,4	–14,2
Räntekostnad	0,6	1,3
Utbetalda pensioner	–1,3	–1,3
Annan förändring av kapitalvärdet	0,5	0,7
Kapitalvärdet per den 31 december	**19,6**	**31,1**

Verkligt värde avseende särskilt avskiljda tillgångar		
Verkligt värde per den 1 januari	17,2	17,6
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar	1,1	0,9
Betalningar till och från pensionsstiftelserna	–1,3	–1,3
Överskott i särskilt avskiljda tillgångar (Verkligt värde av särskilt avskiljda tillgångar till den del detta ej påverkat företagets redovisning)	–9,2	–8,6
Verkligt värde per den 31 december	**7,8**	**8,6**
Netto pensionsförpliktelser per den 31 december	**11,8**	**22,5**

Kostnader avseende pensioner		
Pensionering i egen regi		
Intäkt/kostnad exklusive räntekostnad	–11,4	–14,2
Räntekostnad	0,6	1,3
Avkastning på särskilt avskiljda tillgångar	1,1	0,9
Kostnad för pensionering i egen regi	**–9,7**	**–11,9**
Kostnader som täcks av överskott i särskilt avskiljda tillgångar	–1,1	–0,9
Redovisad nettokostnad hänförlig till pensioner	**–10,8**	**–12,9**

	2009	2008
Verkligt värde av särskilt avskiljda tillgångar		
Andelar i räntefonder	22,9	21,8
Kassa och bank	3,3	3,3
Andra tillgångar	0,1	0,0
Skulder	–9,5	–8,1
Summa	**16,8**	**17,0**

Avkastningsprocent på särskilt avskiljda tillgångar	**4,4**	**3,6**

Antaganden för förmånsbestämda förpliktelser		
Diskonteringsränta	2,3	3,5
Andel som bedöms att frivilligt gå i pension vid 62 års ålder	20%	20%
Kapitalet i särskilt avskiljda tillgångar överstiger kapitalvärdet av pensionsförpliktelser till anställda. Detta överskott redovisas inte i balansräkningen.	9,2	8,6

Avgiftsbestämda pensionsplaner

Avgiftsbestämda pensionsplaner är planer enligt vilka företaget betalar fastställda avgifter till en separat juridisk enhet och har inte någon rättslig eller informell förpliktelse att betala ytterligare avgifter. Bolagets utbetalningar avseende avgiftsbestämda planer redovisas som kostnad under den period när de anställda utfört de tjänster som avgiften avser. Här redovisas främst avgifter till Försäkringsbranschens Pensionskassa (FPK). Denna plan omfattar alla anställda.

	2009	2008
Kostnader för avgiftsbestämda planer	22,5	56,4

NOT 33 POSTER INOM LINJEN

	2009-12-31	2008-12-31
Ställda panter		
Registerförda placeringstillgångar för försäkringstagares räkning, totalt	13 218,2	13 117,5
– varav avseende förmånsberättigade åtaganden	3 592,6	3 427,3
Bankmedel/obligation	153,4	54,0
Summa	**13 371,6**	**13 171,5**
Den försäkringstekniska skulden vilken svarar mot registerförda tillgångar uppgår till	12 415,0	12 539,4

Registerförda tillgångar enligt 7 Kap 11§ försäkringsrörelselagen uppgår till 13 218,2 Mkr. I händelse av obestånd har försäkringstagarna förmånsrätt i de registerförda tillgångarna. Under rörelsens gång har företaget rätt att föra tillgångar in och ut ur registret så länge som samtliga försäkringsåtaganden är skuldtäckta enligt försäkringsrörelselagen.

	2009-12-31	2008-12-31
Ansvarsförbindelser		
Delägare i Utile Dulci 2 HB	1,9	41,1
Förtida uttag vid 62 års ålder enligt pensionsavtal, 80 procent	34,0	75,3
Summa	**35,9**	**116,4**

NOT 34 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER

Medelantal anställda, Sverige	**2009**	**2008**
Män	59	159
Kvinnor	88	202
Totalt antal anställda	**147**	**361**

Minskningen av antalet anställda förklaras av omorganisationen inom Länsförsäkringar AB-koncernen.

NOT 34 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER, forts.

Löner, ersättningar och sociala kostnader, Mkr	2009	2008
Tjänstemän, Sverige		
Löner och ersättningar	72,3	214,3
– varav rörlig ersättning	2,0	1,1
Sociala kostnader	30,0	210,7
– varav pensionskostnader	7,7	115,0
	102,3	**425,1**
Styrelse och ledande befattningshavare, 14 (16)		
Löner och ersättningar	11,6	13,1
– varav lön till verkställande direktören och vice verkställande direktören	2,2	3,6
– varav rörlig ersättning till verkställande direktören och vice verkställande direktören	0,3	0,7
– varav fast lön till andra ledande befattningshavare	6,8	8,6
– varav rörlig lön till andra ledande befattningshavare	0,8	0,9
Sociala kostnader	10,2	12,5
– varav pensionskostnader	5,2	6,1
	21,8	**25,6**
Totala löner, ersättningar och sociala kostnader		
Löner och ersättningar	83,9	227,6
– varav rörlig ersättning	3,1	2,6
Sociala kostnader	40,2	223,1
– varav pensionskostnader	12,9	121,1
	124,2	**450,7**

Rörlig ersättning
Rörlig ersättning kan utgå till samtliga medarbetare och chefer. En grundförutsättning för utfall av rörlig ersättning är att Länsförsäkringar AB-koncernen visar ett positivt resultat före bokslutsdispositioner och skatt. Hälften av ersättningen baseras på att de gemensamma målen i Länsförsäkringar AB-koncernens affärsplan överträffas och den andra hälften på i vilken grad de individuella målen i målkontraktet uppnås. För chefer på nivå 1 och 2 är maximalt belopp två månadslöner och för chefer på nivå 3 och 4 kan maximalt en månadslön utfalla. Belopp som kan utfalla för medarbetare är om förutsättningarna uppfylls maximerat till 12 000 kronor.

Kostnader för avveckling av personal i samband med omorganisation
För 2008 ingår i ovanstående belopp för löner, ersättningar och sociala kostnader, kostnader för avveckling av personal i samband med omorganisation med 28,0 Mkr avseende lön och 100,6 Mkr avseende sociala avgifter, varav 72,7 Mkr utgör pensionskostnader.

Sjukfrånvaro, procent	2009	2008
Totalt av sammanlagd arbetstid	3,8	2,9
Totalt av sammanlagd arbetstid avseende män	1,8	1,1
Totalt av sammanlagd arbetstid avseende kvinnor	5,0	4,3
Frånvaro för anställda i åldern 29 år eller yngre	3,4	1,4
Frånvaro för anställda i åldrarna 30-49 år	2,2	2,5
Frånvaro för anställda i åldern 50 år eller äldre	5,5	3,4
Andel av frånvaron som avser frånvaro under en sammanhängande tid av 60 dagar eller mer	48,3	47,6

Ersättningar till styrelsen
Till styrelsens ordförande och ledamöter utgår arvode enligt bolagsstämmans beslut. Arbetstagarrepresentanter erhåller inget styrelsearvode.

Ersättningar till ledande befattningshavare
Ersättning till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare utgörs av grundlön, rörlig ersättning, övriga förmåner samt pensionskostnad. Rörlig ersättning är maximerad till två månadslöner för verkställande direktören och andra ledande befattningshavare. Pensionsförmåner samt övriga förmåner till verkställande direktören och andra ledande befattningshavare ingår som en del av den totala ersättningen. Med andra ledande befattningshavare avses de personer som tillsammans med verkställande direktören utgör företagsledningen.

För verkställande direktören och andra ledande befattningshavare baseras rörlig ersättning på uppnådda mål enligt Länsförsäkringar AB-koncernens affärsplan samt individuella mål enligt upprättat målkontrakt. Övriga förmåner avser tjänstebil och ränteförmån för personallån. Pensionskostnad avser den kostnad som påverkat årets resultat.

Ersättningar och övriga förmåner för ledande befattningshavare
Belopp i Tkr

2009	Grundlön	Rörlig ersättning	Övriga förmåner	Pensions-kostnad	Summa	Pensionskostnad i förhållande till pensionsgrundande lön, procent
Ann Sommer, verkställande direktör	2 223	286	71	921	3 501	36
Jan Fock, styrelsens vice ordförande	257				257	
Conny Famm, styrelseledamot	214				214	
Anders Stigers, styrelseledamot	214				214	
Lars-Göran Pettersson, styrelseledamot	214				214	
Kjell Lindfors, styrelseledamot	214				214	
Mikael Sundquist, styrelseledamot	214				214	
Axel von Stockenström, styrelseledamot	125				125	
Andra ledande befattningshavare (7 personer)	8 390	1 028	321	4 919	14 658	53
Totalt 2009	**12 065**	**1 314**	**392**	**5 840**	**19 611**	
2008						
Ann Sommer, verkställande direktör	2 105	348	69	859	3 381	34
Mats Olausson, vice verkställande direktör	1 519	312	43	451	2 325	29
Jan Fock, styrelsens vice ordförande	186				186	
Conny Famm, styrelseledamot	154				154	
Anders Stigers, styrelseledamot	154				154	
Lars-Göran Pettersson, styrelseledamot	162				162	
Kjell Lindfors, styrelseledamot	154				154	
Mikael Sundquist, styrelseledamot	120				120	
Andra ledande befattningshavare (8 personer)	8 576	872	302	4 811	14 461	46
Totalt 2008	**13 130**	**1 532**	**414**	**6 121**	**21 197**	

NOT 34 ANSTÄLLDA OCH PERSONALKOSTNADER, forts.

Pensioner
Pensionsåldern för verkställande direktören är 60 år. Pensionen mellan 60 och 65 år är avgiftsbestämd. Pensionspremien ska uppgå till 18 procent av den pensionsgrundande lönen. Med pensionsgrundande lön avses den fasta lönen. Från 65 år följer villkoren pensionsavtal mellan FAO och FTF/SACO-förbunden.

För andra ledande befattningshavare är pensionsåldern 62 eller 65 år. Pensionen mellan 62 och 65 år är avgiftsbestämd, pensionspremien ska uppgå till 30 procent av den pensionsgrundande lönen. Från 65 år följer villkoren pensionsavtal mellan FAO och FTF/SACO-förbunden.

Avgångsvederlag
För verkställande direktören gäller en ömsesidig uppsägningstid om tre månader. I händelse av uppsägning från bolagets sida utgår utöver uppsägningstiden ett avgångsvederlag motsvarande 24 månadslöner. För andra ledande befattningshavare följer uppsägningstiden gällande kollektivavtal mellan FAO och FTF/SACO-förbunden.

Berednings- och beslutsprocess som tillämpas ifråga om ersättningar till företagsledningen
Ersättning till verkställande direktören bereds av ersättningskommittén och beslutas därefter i styrelsen. Ersättning till övriga ledande befattningshavare beslutas av verkställande direktören enligt principer för löner och villkor för ledande befattningshavare.

Andel kvinnor bland ledande befattningshavare, procent	2009	2008
Styrelseledamöter	0	0
Andra ledande befattningshavare	40	50

NOT 35 ARVODE OCH KOSTNADSERSÄTTNING TILL REVISORER

Följande arvoden har utgått till revisorer	2009	2008
KPMG AB, revisionsuppdrag	1,7	1,3
KPMG AB, andra uppdrag	0,4	0,6

NOT 36 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE

De 24 länsförsäkringsbolagen har valt att organisera den gemensamma verksamheten i Länsförsäkringar AB-koncernen. Koncernen har fått i uppdrag av länsförsäkringsbolagen att bedriva verksamhet inom områden där storskalighet är en avgörande konkurrensfördel och att tillhandahålla sådan service till länsförsäkringsbolagen, som av effektivitetsskäl ska produceras och tillhandahållas gemensamt inom länsförsäkringsgruppen.

Som närstående juridiska personer räknas Länsförsäkringar AB-koncernens och Länsförsäkringar Liv-koncernens bolag, samtliga intressebolag, Länsförsäkringar Mäklarservice AB, de 24 länsförsäkringsbolagen med dotterbolag och de 14 socken- och häradsbolagen. Närstående nyckelpersoner är styrelseledamöter och ledande befattningshavare och nära familjemedlemmar till dessa personer.

Principer för transaktioner
Transaktioner mellan närstående förekommer huvudsakligen som transaktioner av engångskaraktär och som transaktioner av löpande karaktär. Till transaktioner av engångskaraktär hör köp och försäljning av tillgångar och liknande transaktioner och i begränsad omfattning. Vid större transaktioner av engångskaraktär ska transaktionen grundas på skriftliga avtal med en omfattning som följer marknadsmässig standard och med marknadsmässiga villkor.

Till transaktioner av löpande karaktär hör varor och tjänster som tillhandahålls för bolagen inom Länsförsäkringar AB-koncernen. Transaktioner av denna karaktär ska följa följande rutiner:

Prissättning
Prissättningen för affärsverksamheten är gjord utifrån marknadsmässiga villkor. Prissättningen för serviceverksamheten inom länsförsäkringsgruppen baseras på direkta och indirekta kostnader. En prislista fastställs i samband med budgetprocessen. Totalt sett syftar prissättningen till att fördela kostnaderna rättvist inom företagsgruppen utifrån förbrukning.

Utvecklingsprojekt och delar av service är kollektivt finansierade och faktureras utifrån beslutad fördelningsnyckel.

Beredning/Beslut
Företagsledningen inom Länsförsäkringar AB fastställer servicenivå avseende koncerninterna transaktioner gällande varor och tjänster. I samband med detta bereder företagsledningen prislistor för samtliga varor och tjänster.

Företagsledningen tar sedan beslut, i samband med den årliga affärsplaneringen, om prislista för varor och tjänster. Prisnivån på de varor och tjänster Länsförsäkringar Sak köper från övriga bolag inom Länsförsäkringar AB-koncernen, beslutas av styrelsen, antingen genom godkännande av avtal eller inom ramen för godkännande.

NOT 36 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE, forts.

Närståendetransaktioner 2009

	Intäkter	Kostnader	Fordringar	Skulder
Moderbolag	1,7	170,9	468,1	50,1
Koncernföretag	208,3	66,2	2 814,3	8,5
Livkoncern	–	–	64,4	–
Intressebolag	3,2	32,7	0,1	–
Länsförsäkringsbolag	3,5	8,1	5 463,2	5 996,5
Övriga närstående	0,1	10,2	0,4	1,2

Banktillgodohavande och erhållen intäktsränta från Länsförsäkringar Bank AB uppgår till:

Likvida medel hos Länsförsäkringar Bank AB	298,1 Mkr
Erhållen intäktsränta	1,2 Mkr

Närståendeavtal Länsförsäkringar Sak

Avtal	Motpart	Datum
Uppdragsavtal avseende kapitalförvaltning	Länsförsäkringar AB	2007-07-01
Handelsbolagsavtal avseende Utile Dulci 2 HB	Länsförsäkringar AB	2006-12-15
Överenskommelse provisioner	24 länsförsäkringsbolag	2007-01-01
Avtal om försäljning	Länsförsäkringar Mäklarservice AB	2008-12-15
Förvaltningsavtal avseende Utile Dulci 2 HB	Humlegården Fastigheter AB	2007-10-11
Uppdragsavtal	Länsförsäkringar AB	2009-01-01
Ramavtal IT	Länsförsäkringar IT Center AB	2005-01-31
Avtal om skadereglering	24 länsförsäkringsbolag	2008-12-31

Länsförsäkringar AB
Länsförsäkringar AB med dotterbolag är operativt organiserade i tre affärsenheter; Sakförsäkring, Livförsäkring och Bank samt stödfunktionerna Utveckling, IT och Service. Utgångspunkten under 2009 har varit att den fortlöpande verksamheten ska bedrivas inom affärsenheterna och i syfte att skapa stordriftsfördelar har dessutom vissa funktioner organiserats centralt inom Länsförsäkringar AB-koncernen. De funktioner som organiserats centralt är bland annat underhåll och utveckling av gemensamma datasystem samt tjänster såsom juridik, personal, ekonomi, kommunikation och säkerhet. Vidare hyr Länsförsäkringar Sak inventarier av Länsförsäkringar AB som köper in och äger inventarierna.

Länsförsäkringar Sak hyr sina kontorslokaler av moderbolaget Länsförsäkringar AB, som i sin tur hyr dem av fastighetsägaren Utile Dulce 2 HB. Fastighetsägaren är ett dotterbolag till Länsförsäkringar Sak.

Utile Dulci 2 HB
Bolaget är finansierat av Länsförsäkringar Sak genom ett lån på 1 205 Mkr.

Länsförsäkringar Gruppliv
Bolaget är ett dotterbolag till Länsförsäkringar Sak och förvärvades per den 14 februari 2007 för substansvärdet. Bolaget köper administrativa tjänster från Länsförsäkringar Sak. Bolaget har erhållit ett aktieägartillskott på 60 Mkr under 2009.

Försäkringsaktiebolaget Agria
Under december 2008 förvärvade Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolaget Agria samt dess dotterbolag från Länsförsäkringar AB. Koncernen förvärvades till substansvärdet.

Länsförsäkringar EFEL Skadeförsäkring
Bolaget är ett dotterbolag till Länsförsäkringar Sak och förvärvades den 1 juli 2008 från LRF. Personalen som arbetar med försäkringsbeståndet i bolaget är anställda i Länsförsäkringar Sak. Bolaget planeras att fusioneras med Länsförsäkringar Sak under 2010.

Länsförsäkringar EFEL Livförsäkring
Bolaget är ett dotterbolag till Länsförsäkringar Sak och förvärvades den 1 juli 2008 från LRF. Personalen som arbetar med försäkringsbeståndet i bolaget är anställda i Länsförsäkringar Sak. En beståndsöverlåtelse genomfördes till Länsförsäkringar Gruppliv den 1 december 2009. Bolaget ska likvideras under 2010.

Länsförsäkringar IT Center AB
IT-tjänster och produkter tillhandahålls genom Länsförsäkringar IT Center AB (ITC), som är ett helägt dotterbolag till Länsförsäkringar AB. I ramavtal mellan parterna regleras vilka tjänster ITC ska leverera till Länsförsäkringar Sak. Syftet med avtalet är att ange ansvarsfördelningen mellan ITC och Länsförsäkringar Sak samt att tillgodose de krav på verksamheten som följer av lag och föreskrifter.

Under 2009 har ITC fusionerats med Länsförsäkringar AB.

NOT 36 UPPLYSNINGAR OM NÄRSTÅENDE, forts.

Humlegården Fastigheter AB
Länsförsäkringar Saks fastighetsinnehav förvaltas av Humlegården Fastigheter AB.

Övriga koncernbolag
Länsförsäkringar Bank AB hanterar åt Länsförsäkringar Sak subventionerade lån till personalen, lämnade efter sedvanlig kreditprövning från banken.

24 länsförsäkringsbolag och Länsförsäkringar Mäklarservice AB

En stor del av kundkontakten sköts genom de 24 lokala länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Mäklarservice. I provisionsöverenskommelser mellan de 24 lokala länsförsäkringsbolagen, Länsförsäkringar Mäklarservice och Länsförsäkringar Sak regleras ersättning för förmedling av Länsförsäkringar Saks försäkringsprodukter.

Länsförsäkringar Sak hanterar och avräknar länsförsäkringsgruppens interna och externa återförsäkring. Samarbetet mellan de 24 länsförsäkringsbolagen och Länsförsäkringar Sak minskar risken för varje enskilt länsförsäkringsbolag.

Under december 2008 har Länsförsäkringar Sak tecknat avtal med 24 länsförsäkringsbolag avseende skadereglering av personskador inom trafikförsäkring i avveckling.

Transaktioner mellan Länsförsäkringar Sak och dess styrelse och ledning
Ersättningar till styrelse och ledningspersoner i Länsförsäkringar Sak framgår av not 34. I övrigt förekommer inga transaktioner mellan dessa personer eller deras närstående utöver normala kundtransaktioner.

NOT 37 TILLÄGGSUPPLYSNINGAR OM RESULTATRÄKNINGENS POSTER PER FÖRSÄKRINGSKLASS

2009	Totalt	Olycksfall, sjukdom	Motorfordon ansvar mot tredje man	Motorfordon övr klasser	Sjöfart, luftfart, transport	Brand och annan skada på egendom	Allmän ansvarighet	Rättsskydd	Summa Direkt försäkring	Mottagen återförsäkring
Premieintäkt, brutto	3 694,3	620,9	64,9	132,3	93,6	135,6	170,4	1,3	1 219,0	2 475,3
Försäkringsersättningar, brutto	–2 355,3	–432,7	–111,1	–260,2	–26,1	5,8	–152,7	–5,4	–982,4	–1 373,3
Driftskostnader, brutto	–520,7	–113,7	–19,3	–22,5	–24,7	–17,4	–30,8	–0,1	–228,5	–292,2
Resultat av avgiven återförsäkring	–832,2	0,3	20,4	51,7	–29,2	–88,9	8,2	–	–38,1	–794,1
Resultat	**–14,2**	**74,3**	**–45,1**	**–98,7**	**–13,7**	**35,2**	**–4,9**	**–4,3**	**–29,8**	**15,6**
Premieinkomst, brutto	3 886,8	639,6	53,7	295,4	95,9	146,2	178,3	1,4	1 410,5	2 476,2

Årsredovisningen har godkänts för utfärdande av styrelen den 11 mars 2010.
Företagets resultat- och balansräkning blir föremål för fastställelse på årsstämman 2010.

Sten Dunér
Ordförande

Jan Fock
Vice ordförande

Conny Famm
Styrelseledamot

Kjell Lindfors
Styrelseledamot

Lars-Göran Pettersson
Styrelseledamot

Anders Stigers
Styrelseledamot

Mikael Sundquist
Styrelseledamot

Axel von Stockenström
Styrelseledamot

Tomas Jönsson
Personalrepresentant

Ari Partanen
Pesonalrepresentant

Ann Sommer
Verkställande direktör

Min revisionsberättelse har lämnats den 11 mars 2010

Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Revisionsberättelse

TILL BOLAGSSTÄMMAN I LÄNSFÖRSÄKRINGAR SAK FÖRSÄKRINGSAKTIEBOLAG (PUBL) ORG NR 502010-9681

Jag har granskat årsredovisningen och bokföringen samt styrelsens och verkställande direktörens förvaltning i Länsförsäkringar Sak Försäkringsaktiebolag (publ) för år 2009. Det är styrelsen och verkställande direktören som har ansvaret för räkenskapshandlingarna och förvaltningen och för att lag om årsredovisning i försäkringsföretag tillämpas vid upprättandet av årsredovisningen. Mitt ansvar är att uttala mig om årsredovisningen och förvaltningen på grundval av min revision.

Revisionen har utförts i enlighet med god revisionssed i Sverige. Det innebär att jag planerat och genomfört revisionen för att med hög men inte absolut säkerhet försäkra mig om att årsredovisningen inte innehåller väsentliga felaktigheter. En revision innefattar att granska ett urval av underlagen för belopp och annan information i räkenskapshandlingarna. I en revision ingår också att pröva redovisningsprinciperna och styrelsens och verkställande direktörens tillämpning av dem samt att bedöma de betydelsefulla uppskattningar som styrelsen och verkställande direktören gjort när de upprättat årsredovisningen samt att utvärdera den samlade informationen i årsredovisningen. Som underlag för mitt uttalande om ansvarsfrihet har jag granskat väsentliga beslut, åtgärder och förhållanden i bolaget för att kunna bedöma om någon styrelseledamot eller verkställande direktören är ersättningsskyldig mot bolaget. Jag har även granskat om någon styrelseledamot eller verkställande direktören på annat sätt har handlat i strid med försäkringsrörelselagen, lag om årsredovisning i försäkringsföretag eller bolagsordningen. Jag anser att min revision ger rimlig grund för mitt uttalanden nedan.

Årsredovisningen har upprättats i enlighet med lag om årsredovisning i försäkringsföretag och ger därmed en rättvisande bild av bolagets resultat och ställning i enlighet med god redovisningssed i Sverige. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Jag tillstyrker att bolagsstämman fastställer resultaträkningen och balansräkningen, disponerar vinsten enligt förslaget i förvaltningsberättelsen och beviljar styrelsens ledamöter och verkställande direktören ansvarsfrihet för räkenskapsåret.

Stockholm den 11 mars 2010

Stefan Holmström
Auktoriserad revisor

Styrelse och revisorer

STYRELSE

Valda av bolagsstämman

Sten Dunér, ordförande, verkställande direktör och koncernchef Länsförsäkringar AB

Conny Famm, verkställande direktör, Länsförsäkringar Kristianstad

Jan Fock, verkställande direktör, Länsförsäkringar Skåne

Kjell Lindfors, verkställande direktör, Länsförsäkringar Norrbotten

Anders Stigers, verkställande direktör, Dalarnas Försäkringsbolag

Mikael Sundquist, verkställande direktör, Länsförsäkringar Bergslagen

Axel von Stockenström, styrelseordförande, Länsförsäkringar Södermanland

REVISORER

Ordinarie, vald av bolagsstämmam

Stefan Holmström, auktoriserad revisor, KPMG AB

Suppleant

Gunilla Wernelind, auktoriserad revior, KPMG AB

Utsedd av Lantbrukarnas Riksförbund

Lars-Göran Pettersson

Personalrepresentanter

Tomas Jönsson, SACO, Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB

Ari Partanen, FTF, Länsförsäkringar Sak Försäkrings AB

Verkställande direktör

Ann Sommer

LFAB 05808 Utg 03 2010-01 Form & Profil